

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

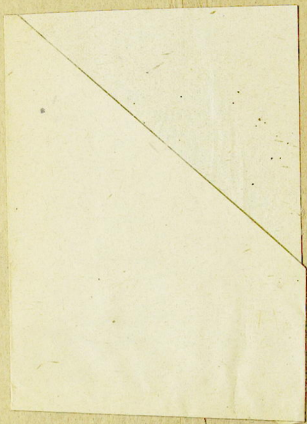
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

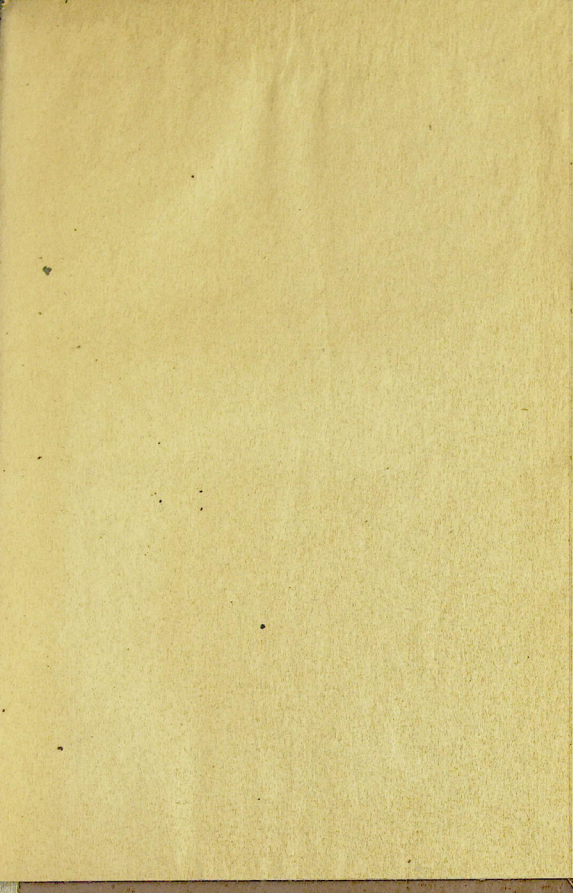
You are free to:

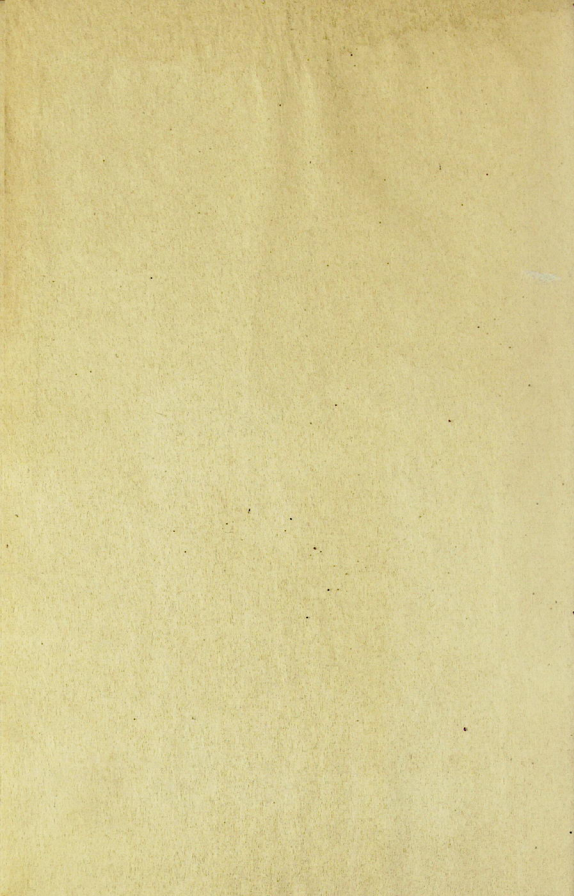
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Ա. ԿՈՍՏԵՐԵՎ

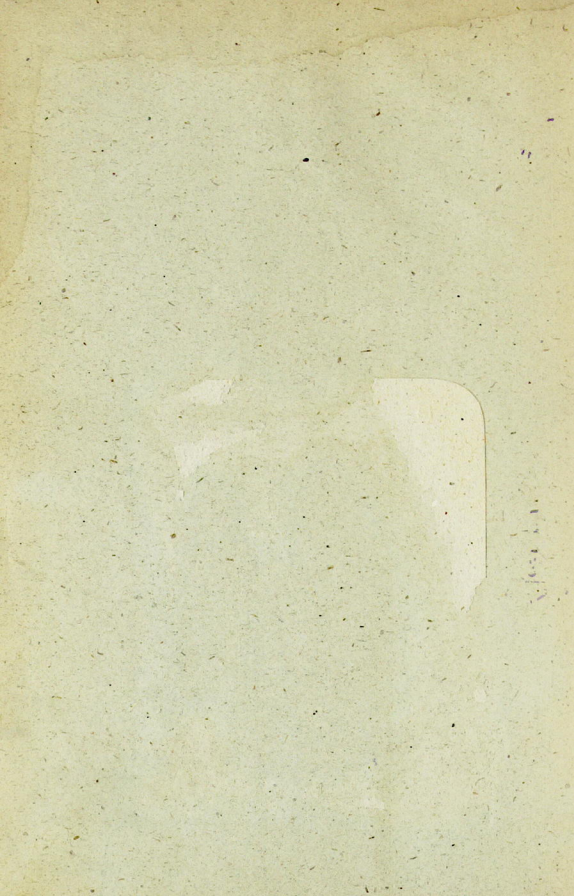
399

ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ

4-75

ԿՈՒՍԿՐԱՏ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1983

Ա. ԿՈՍԱՐԵՎ

ՅԿՄ 1

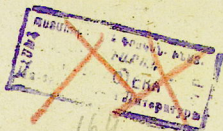
4-75

ՅՏՈՒՅՎԱԾ Է 1961 թ.

ԿՈՄՅԵՐԻՏԱՌԻԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԿՈՒՍՅՐԱՏ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1933

A. $\frac{II}{8219}$

Թարգմանիչ Հ. Թուրշյան

Խմբագիր Հ. Գ.

Ֆիլմ. խմբագիր Մ. Նիկի

Սրբագրիչ Լ. Մարկյան

Հանձնված է արտադրության 3 մարտի 1933 թ.

Ստորագրված է տպելու 9 ապրիլի 1933 թ.

Տիրած 7000. Հրատ. № 90, 96,000 տպ. 62.

Պետերատի տպարան. Պատ. 581. Դրավիկա № 7723 (Բ)

Առաջին հնգամյակի կատարման հետեանքով ԽՍՀՄ-ն դարձել է ինդուստրիալ յերկիր, վորն ունի առաջնակարգ տեխնիկայով սպառազինված հզոր արդյունաբերություն և աշխարհում ամենախոշոր դյուղատնտեսությունը: ԽՍՀՄ-ն դարձել է համաշխարհային քաղաքականության կարևորագույն ֆակտորը, միանգամայն պաշտպանունակ յերկիր, վորի վրա հարձակվելը հարձակվողի համար հզի յե շատ լուրջ սպառնալիքներով:

Ներքին դժվարությունների հիմնական շղթան մենք արդեն թևակոխել-անցել ենք, վերջնականապես և անվերադարձորեն հողատ սոցիալիզմի լուծելով «սվ-ռւս» լենինյան հարցը ինչպես դյուղում, նույնպես և քաղաքում, դյուղացիության աշխատավորական մասսաներին շուռ տալով դեպի սոցիալիզմի ուղին և դյուղում կոլտնտեսական արտադրություն ստեղծելով: Այդ հիման վրա մենք վերջնականապես վոչնչացնում ենք բացարձակ կոլում ջախջախված կուլակության մնացորդներին:

Այդ հաղթանակները ձեռք են բերված շնորհիվ մեր կուսակցության ճիշտ դժին, նրա Կենտկոմի լենինյան ղեկավարության՝ գլխավորությամբ ընկ՝ Ստալինի: Այդ հաղթանակները ձեռք են բերված շնորհիվ վճռական, անողոք պայքարի ամեն գույնի ոպորտունիզմի դեմ, հատկապես աջերի դեմ, վորոնք հանդիսանում են մեր ապրած ժամանակաշրջանի գլխավոր վտանգը:

Կատարված վիթխարի շինարարական աշխատանքի հիմքը հանդիսացավ այն վճռական հանգամանքը, վոր միլիոնավոր բանվորներն ու դյուղացիները հասկացան կուսակցության գլխավոր դժի եյությունը և վերջինս ղեկավարությամբ ակտիվորեն պայքարեցին այդ դժի պրակտիկ իրագործման համար: Կուսակցության լոլոնդների ներքո մասսաների համախմբման անհերքելի ապացույցներն են՝ սոցիալիստական մրցակցության և հարվածայնության շարժման հուժկու զարգացման փաստը, դյուղացիության հիմնական մասսաների կոլտնտեսությունները գալը, յերկրի կառավարման մեջ աշխատավորների մասնակցության ընդլայնումը, խորհրդային դեմոկրատիայի իրագործումը:

Սոցիալիզմի համար պայքարողները բանակն անում ե: Մեր կուսակցութեան ղեկավարութեամբ աշխատավոր ժողովրդի նորա- նոր մասսաների վերելքը դեպի գերտակցական, ակտիվ մասնակ- ցութեանը շինարարութեան մեջ, սոցիալիզմի համար մղվող դա- սակարգային պայքարում, վերջին հաշիւով, մեր շինարարութեան տեմպի արագացման, հնգամյակը չորս տարում կատարելու և հա- մաշխարհային պատմական նշանակութեան հոյակապ հաղթանակ- ներ ձեռք բերելու ամենախոր պատճառն է:

Սոցիալիստական շինարարութեան մասնակցողների ֆրոնտն ընդլայնելու, մասսաների ստեղծադրածական ուժերը ծավալելու և կուսակցութեան ղեկավարութեան ներքո պայքարելու համար նրանց ռայլէկիկան կազմակերպվածութեան ու պատրաստակա- մութեան մեջն է կայանում յերկրորդ հնգամյակի պլանը կատա- րելու մեր ուժերի հիմնական աղբյուրը:

Կոմյերիտմութեանը պետք է շարժման մեջ բերի յերիտա- սարդութեան ել ավելի լայն մասսաներին, պայքարի մեջ մոցմի ձորամոր յերիտասարդ ռեզերվներ, համոզելով նրանց կուսակցու- րեան գծի ճշտութեան մեջ, նրանց մեջ աշխատելու կամք, պայքա- րելու պատրաստակամութեան հրահրի, մոբիլիզացիայի յեմքա- րկի նրանց ենթադրեալ սոցիալիզմի շինարարութեան համար, յուրա- քանչյուր յերիտասարդ բանվորին բարձրացնելով այդ պայքարի և նրա հետ ամխուսափելիորեն կապված դժվարութեանները ըմբռնման մակարդակին:

Մեր դժվարութեանների իսկական բնույթը շատերը չեն հասկանում և հատկապես չեն հասկանում անբավարար կերպով պատրաստված յերիտասարդները: Նրանք մոտավորապես այսպես են դատում.—«Կառուցում ենք նոր դործարաններ ու ֆաբրիկա- ներ, ստեղծում ու ամրապնդում ենք կոլտնտեսութեանները, շի- նարարութեան բոլոր բնագավառներով առաջ ենք շարժվում, իսկ կոոպերատիվ ես մտնում—վոչինչ չկա»: Այս արամադրութեան- ների մեջ յերեան է դալիս դատակարգային թշնամիների աղդեցու- թեանը, վորոնք սպեկուլացիայի յեն յենթարկում դժվարու- թեանները սոցիալիզմը վատաբանելու համար, յերեան է դալիս դրկանքների, դժվարութեանների, զոհաբերութեանների հետ կապ- ված յերկարատե, համառ և լարված պայքար մղելու մանր թուր- ժուադիայի համար բնորոշ անընդունակութեանը, վերջապես, յե- րեան է դալիս սխալ պատկերացում դեպի սոցիալիզմ տանող ուղիների մասին: Շատ յերիտասարդներ, վորոնք չեն ճաշակել

կապիտալիզմի «հրապույրները» և չեն անցել դասակարգային պայքարի բալարար դպրոց, չեն կարողանում պարզել կատարվող պատմական այլակերպությունների ամբողջ խորությունը, չեն պատկերացնում հին հասարակության մնացորդների ընդդիմադրության ամբողջ բաղմազանությունը։ Ձգասկանալով եկոնոմիկայի և մարդկանց գիտակցության միջից կապիտալիզմի մնացորդները վերջնականապես լիկվիդացիայի յենթարկելու համար խռատագույն պայքարի յերկարատև ժամանակաշրջանի անհրաժեշտությունը, նրանք յերեմեմ ընկնում են ոսկորտոնխոտական վորոշ դադափարների և դադափարիկների ազդեցության տակ։

Վորոշ յերկտասարդ ընկերներ մտածում են, վոր կարելի յե սոցիալիզմը կառուցել առանց դժվարությունների։ Նրանք իրենց հոգու միամտությամբ յենթադրում են, վոր սոցիալիզմը կզատարերայնորեն, ինչպես տարվա յեղանակի հերթական փոփոխությունը։ Նրանք հույս ունեն, վոր ինքնահոսով դարդացման խաղաղ և սահուն ուղին կտանի դեպի սոցիալիզմը։ Սակայն իրականությունն այդպես չե, նա այդպես լինել չի կարող, ինչքան ել այդ ցտեկանային խաղաղ կյանքի սիրահարները։ Պատմական իրականությունը փոշ թե խաղաղ ու սահուն ներաճում և սոցիալիզմի մեջ, այլ «դասակարգերի վոչնչացումը պրալետարիատի ամառնք դասակարգային պայքարում» (Ստալին)։

Մենք հաղթանակում ենք այնպիսի պայքարում, վորը պետք և ընդմիջտ վերջ դնի մարդկանց ամեն տեսակ շահագործմանը, իսկ չե՞ վոր մարդկային նախորդ ամբողջ պատմությունը յեղել և աշխատավորների շահագործման պատմություն։ Մեր հաղթանակները մենք ձեռք ենք բերում պայքարում։ Հաստատ կերպով Կվամ, ված ե միայն այն, ինչը նվաճված ե պայքարում։ Պայքարը շարունակվում և, պայքարը արվում, նա դեռ ավելի սուր կդառնա տուանձին բնադավառներում և առանձին մոմենտներում։

Այդ պայքարում մենք դաստիարակում ենք հեղափոխության յերկտասարդ սերունդը։ Սոցիալիզմի համար մղվող դասակարգային պայքարը յեղել և և ե մեր յերկտասարդության բայլելիկյան դաստիարակության հիմքը։ Մեր յերկտասարդներն աշխարհ չեն յեկել վորպես պատրաստի սոցիալիստներ։ Նրանց դաստիարակել են մարդիկ, վորոնք բարոյական դրական գծերից բացի բավականին փչացած են և աղրակաված են մանր-բուրժուական, մասնավոր-սեփականատիրական տրադիցիաներով։ «Մեռածը բռնում ե կենդանուն»—և մեռյալի, գջլողի, եգոիստի, շահասերի, հակա-

հասարակականի մեծ բեռը դեռ ծանրաբեռնում և մեր յերիտա-
սարդության առանձին շերտերի կեանքանի դիտակցությունը :

Միայն պայքարում, վոր մենք կուսակցության ղեկավարու-
թյամբ մղում ենք հանճահորեքում, դործարաններում, ՄՏԿայան-
ներում, կոլտնտեսություններում, սահմանադրւններում, այն
պայքարում, ուր մեզ ընդդիմադրում են հին հասարակության բո-
լոր ուժերն ու սովորութիւնները, յերիտասարդության դիտակցու-
թյունը մաքրվում և մասնավոր սեփականության աշխուժակած
անիծյալ սովորութիւններից, կտրվում և բայլչլիկյան աշխար-
հայացքը, ձևակերպվում են սոցիալիստական հասարակության
մարդու հատկութիւնները :

Մեմք պետք է բարձր պահեմք հեղափոխական մարտական
յերիտասարդության դրոշը : Ընկ. Ստալինը կոմյերիտմիության
Ց-րդ համադրումարում ասել է .

«...կուսակցության խնդիրը նրա ամենուրեք աշխատան-
քի քաղաքական դիմն է.—բարձրացնել բանվոր դասակարգի
մարտական պատրաստությունը նրա դասակարգային քշնամի
ների դիմ...Անհրաժեշտ է միայն, վոր այդ խնդիրը չհամա-
բեն ժամանակավոր և վաղանցուկ խնդիր, վորովհետև պե-
լետարիատի մարտական պատրաստության ուժեղացման խըն-
դիրն այն խնդիրն է, վորը պետք է ներթափանցի մեր ամ-
բողջ աշխատանքի մեջ, քանի դասակարգեր կան մեր յերկրում
և քանի մենք ունենք կապիտալիստական շրջապատ» :

Գանի դասակարգեր կան մեր յերկրում և կապիտալիստական
ողակում կա դրսից, մինչ այդ պրոլետարիատի մարտական պատ-
րաստության խնդիրն ընդդեմ դասակարգային թշնամիներէ՝
մնում է կուսակցության և կոմյերիտմիության կարևորագույն
խնդիրը : Դասակարգային թշնամիների մնացորդները կատաղի
կերպով ընդդիմադրում են սոցիալիստական հարձակմանը, ընդ-
դիմադրում են ուժով, ուժեղացրած հուսահատությամբ :
Կուլակության մնացորդները դեռ չեն վոչնչացված, նրանք պայ-
քարում են մինչև վերջին շունչը, նրանք փորձում են հենվել կոլ-
տնտեսականի պահպանված մանր—սեփականատիրական տնտեսու-
ների վրա, լողրի, գողի, ձրիակերի վրա, նրանք հույս են դնում
ԽՍՀՄ-ի կապիտալիստական շրջապատի ողնության վրա :

Ճերանց դեմ պայքարելու համար մենք բախականին միջոցներ
ունենք : Միայն հարկավոր է այդ միջոցները անհրաժեշտ մարտա-
կան պատրաստության մեջ պահել (Մովտով) :

Կոմյերիտմիութեան խնդիրն է— մարտական պատրաստութեան մեջ պահել իր կազմակերպութեան ուժը, իրա հետեւից զնացող յերիտասարդութեան ուժը, բարձրացնել կոմյերիտականների և բանվորա-կոլտնտեսական վոզը յերիտասարդութեան մարտական պատրաստութեամբ՝ կուսակցութեան դռնի ներքո հանում յերկրորդ հիգամյակի, հանում ԽՍՀՄ պաշտպանութեան սոցիալիզմի բոլոր քշմամիների դեմ պայքարելու համար։

Նրանց, ով քարոզում և առանց պայքարի դարձացման խաղաղ և ուսուցն ընթացքը, ով իդեալականացնում և կոլտնտեսականին վորպես լիովին սոցիալիստի, ով միտադնում է դասակարգային հակամարտութեանն իր անհաշտելիութունը, ով հեղափոխական յերիտասարդութեան շրջանում ոպորտունիստական ինքնահանդատութեուն է սերմանում, պրոլետարիատի մարտական պատրաստականութեունը քայքայող, նրա դիտնութեունը ջնացնող, դասակարգային թշնամիներ ռեժիմացող ընդդիմադրութեան առաջ նրան դիմաթափող բոլոր և ամեն տեսակի ոպորտունիստներին անհրաժեշտ է խորտակիչ հարված հասցնել։

Ամենասուր բնադալաւոր, ուր այժմ կենտրոնացված է դասակարգային պայքարի հիմնական ողակը, դյուշն՝ է, ուր թշնամու բնդդիմադրութեունն ամենից ավելի ռեժեղ է, ուր նոր է սկսված իր մեծամասնութեամբ կոլտնտեսութեունների մեջ համախմբված դյուշացիութեան սոցիալիստական վերադաստիարակութեան պործը։ Դրա համար ել դյուշի աշխատանքները վողջ կոմյերիտմիութեան ուղադրութեան կենտրոնումն են դտնվում։

Համկ(ր)Կ XVII կոնֆերանսը ճիշտ մատնանչեց, վոր դյուշացիութեան դեպի սոցիալիզմ շրջադարձը համաշխարհային պատմական նշանակութեան հաղթանակ է, վորը լուծում է պրոլետարական հեղափոխութեան ամենակարեւոր և ամենադժվարին խնդիրը։ Յեւ իսկապես, համատարած կոլեկտիվացումը ու նրա հիման վրա կոլադիութեան, վորպես դասակարգի, լիկվիդացիան նշանակում է տեղահան տնել կապիտալիզմի ամենախոր արմատները, վորոնք գտնվում են պարզ ապրանքային տնտեսութեան մեջ, արտադրութեան միջոցների մանր սեփականատիրութեան մեջ, դյուշացիութեան ապրանքային-կապիտալիստական տնեդենցներում։ Յերեկվա մանր սեփականատերը, վերջնականապես շրջվելով դեպի կոլտնտեսութեունները, կանգնել

ե սոցիալիստական դաստիարակութեան և սրբութեամբի տեղա-
փարութեամբ անդամակարգ հասարակութեան աշխատավոր դաս-
նայու ուղու վրա :

Հատկապես նրա համար, վոր կապիտալիզմի արմատներն ամե-
նից ամելի խոր և կենսալի ելին դժուրում, դրա համար ել հասարա-
կական նոր ձևի ստեղծումը հողադրոշմութեան մեջ կապված և մեծ
դժվարութեաններէ հետ և անց և կենում դասակարգային կատարելի
սլայքարի սլայմաններում :

Մեր մի շարք կոմյերիստական աշխատողները, յերբմեք ել կոմ-
յերիստական ամբողջ բլիշներ մտածում են, վոր դժուրացու համար
մղվող սլայքարի հարցը հանված և որակարգից : Նրանք դատում են
այսպես . «Սէլինշո» նրա համար սլայքարել, յերբ նա ընթանում և
սոցիալիստական ուղով, յերբ նա մտել և կոլտնտեսութեան, ու-
րեմն և սոցիալիստ և դարձել : Նրանք մոռանում են, վոր կոլտնտե-
սութեան մեջ չի ամարտվում, այլ միայն սկսվում և հասարակա-
կան նոր դիսցիպլինայի ստեղծման դրոշմը, կոլտնտեսականների
սոցիալիստական վերադաստիարակութեան դրոշմը : Նրանք հաշի-
չեն առնում այն, վոր «արտադրութեան միջոցների անիծյալ մաս-
նավոր սեփականութեան կողմից վաղուց աղտոտված ու փչացված
բարձրի վերամշակման» (Լենին) դրոշմը յերկարատե և :

Մենք ասում ենք, վոր այստրվա մենատնտեսը վաղվա կոլտն-
տեսականն և : Դա ճիշտ և : Սակայն չի կարելի մոռանալ նաև մյուս
բանը . — վոր այստրվա կոլտնտեսականը դա յերեկվա մենատնտեսն
և, վորը դեռ քաղաքականին հաղեցված և մանր-բուրժուական սոցի-
ալիստներով և բնադոշներով : Աշխատավոր դժուրացութեան հիմնա-
կան մասսաները թեւակոխել են սոցիալիստական ուղին, սակայն
կոլտնտեսութեան, վորպես սոցիալիստական ձեռնարկութեան հա-
մար մղվող սլայքարն իրապես միայն այժմ և սկսվում : Դրա հա-
մար ել Լենինյան կոմյերիստիստիկայի հիմնական խնդիրն է՝ սգնել
մեր կուսակցութեանը՝ ամրապնդելու կոլտնտեսութեանների կազ-
մակերպական-տնտեսական և քաղաքական դրութեանը : Կոլտնտե-
սութեանը տնտեսավարման սոցիալիստական ձև և և դրա հետ մի-
ասին աշխատավոր դժուրացութեան սոցիալիստական դաստիարա-
կութեան ձևը : Սակայն ի՞նչ և ճշմանալու կոլտնտեսականին սո-
ցիալիստութեան վերադաստիարակելը : Դա նշանակում և պրոլետարա-
կան պետութեան շահերին նվիրվածութեան և դիպի հանրային
աշխատանքն ու հանրային սեփականութեանը սոցիալիստական
վերաբերմունք դաստիարակել նրա մատ : Յերեկվա մանր սեփակա-

նատիրոջ—այսուրիւ կոլտնտեսականի—այդ սոցիալիստական վերադաստիարակութեանը կարող է տեղի ունենալ միայն մեր կուսակցութեան ղեկավարութեամբ, միայն կոլտնտեսականների և բանվոր դասակարգի միասնական աշխատանքում և կուլակային տարրերի դեմ անհաշտ պայքարում :

Վերջ կոմյունիստականներ մտածում են, վեր կուլակը, պայքարելով կոլտնտեսութեանների դեմ, այդ պայքարում միշտ առանց թաղնվելու յն հանդիս դալիս : Զի կարելի մտնանալ, վեր կուլակն այժմ փոխում է իր տակտիկան կոլտնտեսութեանների դեմ մղած պայքարում, փորձելով ներսից պայթեցնել կոլտնտեսութեանները :

Կոլտնտեսութեանը տնտեսութեան սոցիալիստական ձև և, վերջում հետև նրանում.—արտադրութեան հիմնական միջոցները հանրայնացված են և հանրային սեփականութեան են կազմում, բացառյալում և մարդու շահագործումը մարդու կողմից, և իրադրութեամբ են «չաշխատողը չի ել ուտի», «ով ավելի շատ ու ավելի լավ է աշխատում, նա էլ շատ է ստանում» սոցիալիստական սկզբունքները, և վերջապէս, կոլտնտեսութեանների տնտեսութեանը վարելում և պրոլետարական պետութեանը պատկանող հողի վրա և արտադրութեան պետական միջոցների (ՄՏԿայանների) ողնուլթեամբ :

Կուլակը փորձում է հարվածել կոլտնտեսութեան բոլոր կարգերին, սոցիալիստական հիմքերին և սկզբունքներին, նպատակ դնելով ներքինացնել կոլտնտեսութեան սոցիալիստական ելուլթերը :

Առաջին, կուլակն իր հարվածն ուղղում է կոլտնտեսութեան ու պրոլետարական պետութեան փոխհարաբերութեանների գծով : « Երբեք և հրահրել կոլտնտեսականներին մանր-սեփականատիրական տրամադրութեանները, պետական առաջադրանքների կատարման սարսափ կազմակերպել. կոլտնտեսական հացը թաղցնել պետութեանից՝ կոլտնտեսութեան շահերը հակադրելով Սորհրդային պետութեան շահերին, քայքայել բանվոր դասակարգի և դյուղացիութեան դաշինքը, վերը կառուցում ու ամրապնդում է կոլտնտեսութեանները, կոլտնտեսութեանը դարձնելով իր համար» փակ տնտեսութեան, թշնամի պրոլետարական պետութեանը : Պրոլետարական պետութեան հանդեպ սեփական առաջնադուրն պարտականութեանների (հացամթերում, ցանք, ճիշտ հողագործութեամբ, բերքատուլութեան բարձրացում, բերքն իր ժամա-

նակին հալածել ու կալսել) կատարումից կոլտնտեսութեան և կոլտնտեսականների հրաժարմանը կամ թե խորհրդային պետութեան հանդեպ իրենց պարտականութեանների սարսուռով, մեր կուսակցութեան դեմ, բանվոր դասակարգի դեմ կուլակի մղած պայքարի բացահայտ արտահայտութեանն է։ Դա կուլակային արշավանք և ընդդէմ աշխատավոր դյուլապետութեան։

Յերկրորդ, կուլակային տարրերը հարվածն ուղղում են կալտնտեսական համրային սեփականութեանը—կալտնտեսութեան հիմքի վրա։ Նրանք կազմակերպում են մշտադարձութեան, տրակտորների փոխցում, պահեստի մասերի դադարեցում, ձիերի և յեղանների կիսամոթի թողնելը և այլն։ Նրանք անդիտակից կոլտնտեսականին մղում են կոլտնտեսական դուլքի, ձիու, յեղան և անասնակների նկատմամբ դիշատիչ վերաբերմունքի ուղին։ Նրանք, վերջապես, կոլտնտեսական հացի մասսայական հանդիսակում են կազմակերպում հետամնաց կոլտնտեսականների ձևափոխում։

Յերրորդ, կուլակային տարրերը հարվածն ուղղում են կալտնտեսութեան մեջ աշխատանքի կազմակերպման և յեկամուսնների բաշխման սոցիալիստական սկզբունքների դեմ, փորձելով փայտայն աշխատանքային կարգապահութեանը։ Նրանք դեմ են մշտական արտադրական ըրիզադին, նրանք կողմնակից են աշխատանքի դիմադրմանը։ Նրանք հալածաբեցում են մտցնում, վորն սպանում և աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման խթանները։ Նրանք ջանդում են աշխատանքի հաշվառման գործը, վորպեսզի տապալեն յեկամուսն ըստ աշխատանքի բաշխելու սկզբունքը։ Նրանք կազմակերպում են լավագույն կոլտնտեսականին հալածելու և թալանելու գործը, վորպեսզի կոլտնտեսութեան նկատմամբ դժգոհութեան ստեղծեն։

Այդ «յերեք կետ ձուլները»—վերաբերմունքը դեպի պրոլետարական պետութեանը, դեպի հանրային սեփականութեանը, դեպի կոլտնտեսական աշխատանքը—մի կողմից պրոլետարիատի ու նրա հետեից ընթացող կոլտնտեսական մասսաների, մյուս կողմից դուլի, լուրի վրա հենվող կուլակային տարրերի միջև տեղի ունեցող դասակարգային պայքարի հիմնական առանցքն են կազմում դյուլում։

Այն կոլտնտեսութեանը, վորը կուլակային տարրերի ազդեցութեամբ չի կատարում պետական առաջադրանքները—դա մեր կոլտնտեսութեանը չէ։ Այդպիսի կոլտնտեսութեանը դյուլացող սոցիալիստական վերադաստիարակութեան ձևը չէ, այլ նրա մաս-

նախորդ սեփականատիրական, մանր-բուրժուական ձգտումների ու
ունակութիւնները ամբողջական ձևը:

Այլ կարելի աչքերը փակել այն բանի նկատմամբ, վոր դեռ վոչ
բոլոր կոլտնտեսութիւններն ամբողջութեամբ մեր կոլտնտեսու-
թիւններն են: Դա ցույց տվին Կուբանի դասերը, ուր կուլակու-
թիւն մնացորդները շատ վայելելու կարողացան հացամթերում-
ները և աշխատանքի սարտատաժ կադակերդի: Դեռ հարկավոր է
շատ աշխատել այն բանի վրա, վորպէսզի բոլոր կոլտնտեսութիւն-
ներն ազատվին կուլակային աղքատութիւնից և դառնան իսկապես
մեր կոլտնտեսութիւնները:

Որինակի համար Կուբանում, կուլակային տարրերը կոլտնտե-
սութիւններում իրենց քայքայիչ աշխատանքի համար կոլտնտե-
սութիւններին մեջ տարել են անտեսական ղեկավարութեան մեջ
ներթափանցելու, հաշվային-տնտեսավարական ապարատում իրենց
մարդկանց ամբողջակու տակտիկա: Պատահական չէ,
վոր Կուբանի կոլտնտեսութիւններում ամենուր հաշվապահները
նախկին սպաներ, չափուներ (хорунжие) և պատժողներ են
յիշել: Նշանակալից փաստ է այն, վոր Համկ(բ)Կ Կենտկոմի կող-
մից Հյուսիսային Կովկաս ուղարկված հանձնաժողովը դեռ այս
կամ այն կոլտնտեսութիւն չհասած, տվյալ կոլտնտեսութեան
վարչութեան հաշվապահը հաճախ անհետ կորչում եր: Այդ հաշ-
վապահները կոլտնտեսութիւններում այնպիսի «հաշվապահու-
թիւն» են ստեղծել, վոր դրա համար հարկավոր է պրոլետարա-
կան խտառույն դատարանով պատժել: Ստանիցաներից մեկում
ձերբակալված է կոլտնտեսութեան վարչութիւնը, 7 անդամից
բաղկացած, վորոնցից հինգը նախկին սպաներ են: Այդ նույն
ստանիցայում պետութեան միջոցառումների սարտատաժի համար
ձերբակալված է «կոլտնտեսական ակտիվի» մի խումբ, վորից 12
հոգին հակախորհրդային տարրեր են:—Նախկին սպաներ, յեկե-
դեցական ծառայողներ, կուլակի վորդիներ: Իր ձեռքն առնելով
տնտեսութեան ղեկավարման գլխավոր լծակները—պլանավորումը,
հաշվառումը, կոլտնտեսութեան դույլի և բերքի պահպանումը,—
նրանք պարապել են վնասարարութեամբ և կալոնտեսական տնտե-
սութեան քայքայմամբ:

Այդ թշնամի տարրերը վորոչ տեղերում խցկվել են նաև կու-
սակցութեան և կոմյերիտմիութեան շարքերը: Կուբանում վորպես
Համկ(ԿՅՆՄ) ստանիցային կոմիտեների քարտուղարներ նստել են
առտամանների, յեառուների, մինչև իսկ կադակային ռադաների

նախագահների վորդիններ: Կոմունիստներին և կոմյերիտականներին քաղաքականապես անկայուն տարրերը դնացել են կուլակային տարրերի հետևից, հանդիսացել են նրանց ուղղակի դործակալները հացամթերման սարսուռի դործում, հանդիսացել են իրենց կազմակերպութան դավաճանները:

Այն լուրջ պատճառը, վորն ողնել և Կուբանի կուլակութանը սարսուռի կազմակերպելու, հանդիսանում է բաղմամբի ստանիցաների կուսակցական և կոմյերիտական կազմակերպությունների մարտունակութան ցածր մակարդակը, նրանց խճողվածությունը խորթ տարրերով, քաղաքացիական ինքնապաշտպանության խորթ տարրերով, ռաբոտնիկական խմբակների միջոցով: Մի ամբողջ շարք կոմյերիտական կազմակերպությունների սխալը միայն Կուբանում, այլ և մյուս մարդերում այն է, վոր նրանք իդեալականացրել են կուլտնտեսականին, հետ են մնացել նրա սոցիալիստական վերադաստիարակութան աշխատանքում: Հենց այդ սխալից ել կուլակային տարրերն ոգւովում են: Կուբանի կոմյերիտական կազմակերպություններն իրենց կուլտնտեսական-կոմյերիտականներին այսպես են դիտել.—նրանք կուլտնտեսականներ են, ընդվորում կոմյերիտականներ, բացահայտ սոցիալիստներ: Ել ինչ կարիք կա նրանց, սոցիալիստներին դաստիարակելու: Այդ իդեալականացման հետևանքով բլիշները կուլտնտեսական-կոմյերիտներին անապատառն դոյության են դասապարտել, նրանց իրենց բախտին թողնելով: Կուլակային տարրերն այդ բանն ոգւադործել են:

Կարիք է կա ասացուցելու, թե ինչքան մեծ է կոմյերիտութունի թյան աշխատանքի նշանակությունը դոյւղում՝ կուլտնտեսությունների կազմակերպական-տնտեսական ամրապնդման համար: Կուլտնտեսական յերիտասարդության մասսաները, վորտնք ալիելի նվաղ են այլասերված սեփականատիրական սովորութիւններով, ալիելի յեն մերձեցել կուլտնտեսական իրակալարդի կյանքին—մեծ ուժ են կուլտնտեսությունների ամրացման համար: Իսկ այդ ուժի ոգւադործումը մեծ մասամբ կախված է մեղանից, կոմյերիտութունից: Կուլտնտեսություններում կոմյերիտական բլիշների ցանցը մեծ է: Մեծ քանակութամբ կոմյերիտական բլիշներ կան այն կետերում, ուր բացակայում են կուսակցական բլիշները: Այդ բլիշները պետք է կուսակցական դժի հիմնական հաղորդիչը լինեն իրենց կուլտնտեսության մեջ:

Վորն է մերկայումս կոմյերիտությամ գլխալոր խնդիրը: Խնդիրն է՝ քզմել կուսակցությամը կուլտնտեսությունները

տնտեսական-ֆազականային ամրապնդելու գործում: Խըն-
դիրն այն է, վառ ինչպես դյուղական, նույնպես և
քաղաքի կոմյունիստականներն ավելի վնասակարն են պայ-
ֆարեն որինակելի կոլտնտեսության համար: Մասնաշաղկան
կոլտնտեսական շարժումից շատ առաջ մեր Միությունը
վորպես դյուղական կոմյունիստական մարտական խնդիր
առաջադրել ևր լավագույն որինակելի աշխատավոր տնա-
տեր-կոմյունիստականի համար պայքարելու լողունդը: Այն ետա-
պում դա կենսունակ խնդիր եր, և դյուղի կոմյունիստականը
լավ ևր դյուղի բերում դա: Այսոր դյուղում մեր կոմյունիստական
աշխատանքի գլխավոր խնդիրն է-որինակելի կոլտնտեսությամբ
ստեղծել, կոլտնտեսությունների համար անխնայ և աներկյուղ
մարտիկների կադր ստեղծել գյուղում: Վա՞րպիսի կոլտնտեսու-
թյունը մենք կարող ենք որինակելի կոլտնտեսությամբ անվանել:
Այն կոլտնտեսությամբ, վորն ամենից առաջ ճիշտ կատարել է պե-
տական առաջադրանքները, ապահովել է կոլտնտեսական համարյին
գույժի լիակատար անվթարությամբ, ճիշտ է կազմակերպել կոլ-
տնտեսականների աշխատանքը, աշխատանքի հաշվառումը և յե-
կամտի բաշխումն ըստ աշխատանքի ու պայքարում է բերքատվու-
թյան բարձրացման համար: Հենց դրանք են կոլտնտեսությամբ
սոցիալիստական ամրապնդման ցուցանիշները:

Մենք պետք և ամենից առաջ հասնենք այն բանին, վորպեսդի
յուրաքանչյուր կոլտնտեսություն առաջին հերթին կատարի իր
պարտականությունները պրոլետարական պետության հանդեպ, —
իր ժամանակին կատարի հացամթերման, ցանքի պլանը, բարձրաց-
նի ցանքի բերքատվությունը և այլն: Այն կոլտնտեսությունը, վո-
րը չի կատարում այդ պարտավորությունները—մեր կոլտնտեսու-
թյունը չի, ուրեմն դա կուլակային ազդեցության տակ գտնվող
կոլտնտեսություն է:

Կոլտնտեսականի սոցիալիստական վերադաստիարակությունը
կիրառործովի միայն այն ժամանակ, յերբ յուրաքանչյուր կոլտնտե-
սական առաջին հերթին կկատարի իր պարտավորությունները պե-
տության հանդեպ: Այլ ճանապարհը նշանակում է հափշտակել
կոլտնտեսական գույքը, քամու տալ պետական հացը, գործակից
լինել կուլակին, հաշտվել ամեն գույնի ու պրոտունիդի հետ և
սայթաքել դասակարգային դիրքերից: Կոլտնտեսականին սովո-
րեցնել ճշտապահորեն կատարել իր պարտականությունները պե-
տության հանդեպ—դա վոչ միայն գործնական մեծ նշանակություն

ունեցող խնդիր ե, այլև կարևորագույն քաղաքական խնդիր։ Իսկ
ձից ե կախված մնացած բոլորը։ Յեթե այս կամ այն կոլտնտեսու-
թյան մեջ մարդիկ չեն կատարում իրենց պարտավորությունները
պետութեան հանդեպ, նշանակում ե նրանք հայր ճամուռն են տա-
լիս, համըտակում են կոլտնտեսական դուշը ե աղավաղում են
աշխատանքի ե յեկամտի բաշխման սոցիալիստական սկզբունքները։
Յուրաքանչյուր կոմյերիտ-կոլտնտեսական պետք ե պրոլետա-
րական պետութեան ակտիվ ոգնականը լինի կոլտնտեսութեան մեջ,
լինի պետական շահերի արտահայտիչը ե պետք ե աշխատի համա-
ձայն այդ բարձր կոչմանը։

Կոմյերիտ-կոլտնտեսութեանը պետք ե աշխատանքային դիպելով լինայի
ամբապնդման ե դեպի աշխատանքը սոցիալիստական վերաբեր-
մունք դաստիարակելու նախաձեռնողը լինի կոլտնտեսութեան մեջ։
Մեր լողունքներն են.—«կոլտնտեսութեան մեջ աշխատել ավելի
լավ, քան աշխատում եյիք քեզ համար մեմատմոսն յեղած ժամու-
նակ», «տեխականից ավելի լավ պահպանիր, համարային բարիքը»։

Կոմյերիտ-կոլտնտեսականը պետք ե աշխատանքի սոցիալիս-
տական աշխատանքային կարգապահութեան ողինակ լինի։ Այնպիսի
յերկու հետևյալ դրութիւններ, ինչպես կոմյերիտն ու լողը, չեն
կարող համատեղելի լինել։ Մեզ հարկավոր չեն այնպիսի կոմյերի-
տականներ, վորոնք լողութեան են անում, աշխատանքի բարձր
արտադրողականութեան չեն տալիս, քեզ աշխուրեք ունեն ե չեն
ամբապնդում կոլտնտեսութեան կազմակերպական-տնտեսական
դրութեանը։ Թող կոլտնտեսութեաններում յեկամտի վերջնական
բաշխման ժամանակ յուրաքանչյուր բջիջ անհատապես ստուգի
յուրաքանչյուր կոմյերիտականի—թե նա վո՞րքան աշխուրեք ե շա-
հել, աշխատանքի տաք ժամանակ նա դաշտո՞ւմ ե յեղել, թե ինչ-
վոր մի տեղ ժամանակ ե սպանել, ե թող դրանից համապատաս-
խան հետևութեաններն անի։ 1933 թ-վի գարնանը ե հետո ամբողջ
տնտեսական տարվա ընթացքում կոմյերիտականների մեծող մե-
ծամասնութեանը պետք ե անմիջականաբար աշխատի դաշտում,
մշտականաւարտադրական բրիգադում՝ հարկածային աշխատանքի
քրինակ ցույց տալով։ Կոմյերիտականները պետք ե աշխատեն դար-
նանաջանի նախապատրաստութեան մեծական բնագավառներում—
դրողատնտեսական ինվենտարի նորոգման, քաղող ու ժի նախա-
պատրաստութեան մեջ։ Միաժամանակ կոմյերիտականները պետք ե
մանր-բուրժուական հավասարեցման ու դիմադրելութեան, մանր-
բուրժուական սովորութիւններն ամբապնդողների, կոլտնտեսական-

ների վերադաստիարակութեան գործն արդեւակողների դեմ պայքարի կազմակերպիչները հանդիսանան :

Գյուղի աշխատանքի ամենատուր հարցը կադրերի պրոբլէմն է : Պետք եւ ընդհուպ մոռենալ կոմյերիտակոլտնտեսականներէ շրջանից տեխնիկական-տնտեսական կադրեր պատրաստելու գործին : Կոլտնտեսութեան կոմյերիտակառնները պետք է բայելեկորեմ տիրապետեն տեխնիկային—անա լոգումը : Տիրապետել տրակտորի, դուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկային, նվաճել կոլտնտեսական շինարարութեան վճռական ընտելումները, այդ ընտելումներում իրենց ցույց տալ վորպէս խիզախ մարտիկներ, հմուտ կազմակերպիչներ—անա վորն է կոլտնտեսական կոմյերիտ-միութեան խնդիրներն ազրոնոմներ, տրակտորիստներ, դաշտավարներ, ֆրիգադիրներ, հաշվետարներ, հաշվառողներ պատրաստել, լուրջ, շնորհքով պատրաստել, անմիջապէս ձեռնամուխ լինել այդ խնդրի կատարմանը : Սովորեցնել սեփական մարդկանց եւ նրանց զենել կոլտնտեսական ապարատի անհարազատ, գող, անհուսալի տարրերի տեղը : Յեթե թշնամին նստել է հաշվետարութեան մեջ, ապա մենք պետք է սովորենք հաշվետարութեանը եւ կարգավորենք սոցիալիստական հաշվառքի գործը :

Կոլտնտեսական կոմյերիտմիութեան անհետաձգելի խնդիրը հանդիսանում է ցանքն իր ժամանակին կազմակերպելու, ճիշտ ցանքաշրջանառութեան, հողն իր ժամանակին եւ ուշադիր մշակելու, պարարտացման, մոլիսոտների դեմ պայքարելու, բերքահաւաքին ու կալսելը ճիշտ կատարելու միջոցով պայքարել բերքատուութեանը բարձրացնելու համար : Այդ խնդրի լուծման համար պետք է վտարի հանել կոլտնտեսական գյուղի յերիտասարդ սերունդին :

III ✓

Կոմյերիտմիութեան հիմնական խնդիրներից մեկը սրբազան հանրային սեփականութեան պահպանման եւ անձեռնմխելիութեան համար պայքարելն է :

Կոլտնտեսական դուրքի հափշտակումը, հացի թալանն ու գողութեանը, կոլտնտեսական խնկնտարի փչացումը մեծ չափերի յն հասել : Բերենք Կուրանում տեղի ունեցած մի քանի փաստեր :

Պալովսկայա ստանիցայի մի մենտոնտեղ յերկու տարվա ընթացքում վոչինչ չի ցանել : Յերբ նրա «հորը փորեցին», ապա 250 փութ ցորեն եւ յեղիպտացորեն գտան : Հարց եւ առաջ դալիս, վո՞րտեղից եւ ձեռք բերել նա այդ հացը : Դա կոլտնտեսութեանց գո-

զացված հաց ե: Գործը հասնում ե այնպիսի այլանդակությունների, վեր բառացիորեն հարյուրավոր տոնն կոլտնտեսական հաց են գողանում: Որինակ, կոլտնտեսությունը ցանել ե 400 հեկտար ցորեն, յուրաքանչյուր հեկտարի բերքատվությունն իրենք կոլտնտեսականները վորոշում են $7\frac{1}{2}$ ցենտներ: Բերքահավաքից հետո սկսվում ե յուրորինակ «դասակարգային» հաշվապահություն:—հաշվետվություններում գրվում ե, վոր ցորեն ստացվել ե 300 հեկտարից, իսկ 100 հեկտարը, «անբերրիության» պատճառով, հնձված ե վորպես խոտ: 300 հեկտարի բերքը միջին հաշվով վորոշվում ե վոչ թե 7 կամ $7\frac{1}{2}$ ցենտներ, այլ 4—ից 6 ցենտներից: Այսպիսով պետությունից թաղցնում են ամբողջ 100 հեկտարի բերքը, գումարած նաև 2—3 ցենտներ մնացած 300 հեկտարի յուրաքանչյուր հեկտարից: Ո՛ւր ե դնում այդ հացը: Նա թափված ե այսպես կոչված «սև պահեստներում», ուր հացը թաղցվում են պետությունից, վորտեղից հացը գողանում են:

Դա մեծաքանակ գողություն ե: Ահա ե փոքրաքանակ գողության որինակ: Իրիկունները Կուրանի տափաստաններով անցնելիս կարելի յեր հանդիպել մարդկանց շարքերի —տղամարդկանց, կանանց, յերեխաների: Նրանցից յուրաքանչյուրը մի փոքրիկ պարկ ե տանում: Կանգնեցնում ես նրանց ե հայտաբերում 15-20 ֆունտ ցորեն, յեզկարտացորեն: Հարցնում ես՝ «վորտեղից ե»: Պատասխանում են, —«հրեն բերքահավաք ե, թափել եյին, մենք հավաքեցինք»: Բայց ճշտությունն այն ե, վոր այդ հացը գողացված ե շեղջերից, վորովհետև վոչ վոք չի պահպանում հացը: Կոլտնտեսություններում հարյուրավոր փութ հաց արդեն գտնվում եր առանձին մարդկանց մոտ, մինչդեռ աշխուրների վարձատրություն տեղի դեռ չեր ունեցել, ե միայն տրված եր առաջին ավանսը:

Մի շարք կոլտնտեսություններում գողությունը սպառնալից չափերի յե հասնում: Կոլտնտեսական գույքի գողությունն ու հափշտակությունը գուտ կուլակային, հակահեղափոխական յիքույր ե:

Սակայն հանրային սեփականությունը հափշտակում են վոչ միայն կոլտնտեսության մեջ: Վերցրեք մեր արդյունաբերական քաղաքները: Կոռպորացիայի, պետառևտրի, մատակարարման օրգաններին, վորպես նրանց աշխատակիցներ, —խանութների վարիչներ, պահեստապետներ, գործակալներ ե այլն—չառ գողեր, զեղծարարներ ե սպեկուլյանտներ են կպել:

Ի՞նչպես վերակել այն փաստը, վոր ձեռնարկությունները մասնակարարողներ թվում մեծ չափով սոցիալիստական արդյունաբերության կազմավորչներ— չվողներ, գործալիճներ, սպեկուլյանտներ, գյուղից փախած կուլակներ և այլն են ընկել: Ամաքալի յերևույթ—բանվոր դասակարգի քշմամիները կերակրվում են նրա հաշվին:

Վերցրե՞ք մի ուրիշ ազատակող փաստ, վորը ցույց է տալիս բուրժուական տենդենցների ներթափանցումը մեր կուսակցական-կոմյուրիստական միջավայրում: Վերջերս վորոշվում էլին արդյունաբերական քաղաքների և գործարանների կոնտինգենտները՝ մասնակարարման համար: Բաղմաթիվ կազմակերպություններ, Ֆարիկներ, գործարաններ, նրանց գործարկումներն ու տնտեսավարները ֆիտմամբ չափազանցել են մատակարարման կոնտինգենտները: Այդ յերևույթը պատահական է, թե վոչ: Միթե մարդիկ չե՞ն իմանում, վոր նրանց մոտ գործարանում, որինակի համար, յի հաղար բանվորություն կա, և վոչ թե 21 հաղար: Գիտեն: Գիտեն և դիտմամբ չափազանցնում են մատակարարման կոնտինգենտները. գիտակցորեն՝ հոգուտ մի ձեռնարկության՝ քալա-նում են բանվոր դասակարգին, «իրենց գործարանային» բանվորների բաբերարի՝ բայլէլիկի կոչման հետ անհամատեղելի, ստոր դեր են կատարում, չահելով դժուրների և չահասերների գովա-սանքը:

Հարկավոր է հասկանալ, վոր յերբ մենք խոսում ենք հանրային սեփականության հալիտակման մասին, խոսքը վերաբե-րում է վոչ թե պարզ դոլության, սովորական ժուլիկության, վոչ թե ջրեական հանցանքի այդ բառի բառացի ըմբռնմամբ: Գողությունը կոլտնտեսության մեջ, գործարանում— ըստ նյության դասակարգային յերևույթ է: Դա մեր քշմամիների պայքարի ամենաուր ձևն է սոցիալիզմի դեմ, պրալետարիատի զեմ:

Բուրժուական հասարակության հիմքն արտադրության միջոցների մասնավոր սեփականությունն է: Բուրժուազիան միլիոնավոր մարդկանց դաստիարակել է մասնավոր սեփականության կապիտալիստական սկզբունքին նվիրված լինելու վրդով.— ով փորձել է իր ձեռքը բարձրացնել կապիտալիստական հասարակության այդ «սրբազան» հիմքի վրա, չի խնայվել կապիտալիստ-ներից ու կալվածատերերից, նրանց սեփական կողմից: Բուր-

ժողովրդի անհատական և մասնավոր սեփականությունների առաջնությունը:

Մեր կոնստիտյուցիոնը, բանվոր դասակարգը Հոկտեմբերին վոլենչացրին բուրժուական մասնավոր սեփականությունը, վորը չափազործում ու տնտեսական անհավասարությունն է ծնում, և վորի ժամանակ վոմանք հարուստ են, մյուսները՝ թշվառ, մի մասը քաղցում է, իսկ մյուսները հոտապալվում են ճարպի մեջ: Մենք դեմ ենք այդ սկզբունքին, մեմք կոզմեակից եմք համբային սեփականությունը: Համբային սեփականությունը սոցիալիստական իրավակարգի սրբագամ հիմքն է: Այդ համբային սեփականությունը սրբագան ու անխորտակելի յե մեզ համար, ինչպես սրբադան է այն գործը, վորի համար մենք պայքարում ենք, վորի համար իրենց կյանքն են զոհարել բանվոր դասակարգի լավագույն զավակները: Մենք պետք է այդ հանրային սեփականությունն ամեն վերապահապանենք, հսկենք նրա անձեռնմխելիությունը, պաշտպանենք նրան ժողովրդի թշնամիներից, սոցիալիզմի թշնամիներից: Տվյալ ետապում մեր թշնամիների կողմից սոցիալիզմի դեմ մղած դասակարգային պայքարի ամենասուր ձևերից մեկը հանրային սեփականության հալածությունն է:

Լենինն ասում էր. «Հարուստներն ու դողերը—դրանք նույն մեղալի յերկու կողմերն են, դրանք կապիտալիզմի անուցած պարագիտների յերկու տեսակն են, դրանք սոցիալիզմի գլխավոր թշնամիներն են» (Հատ. XXII, էջ 164): Իրագործելով համատարած կոլեկտիվացումը, մենք կուլակությունը վորպես դասակարգ հիմնականում լիկվիդացիայի յենք յենթարկել, ջախջախել ենք նրան բացարձակ կովում, խլել ենք նրանից արտադրություն միջոցները և դրանով վճռական հարվածներ ենք հասցրել սոցիալիզմի գլխավոր թշնամուն:

Սակայն մենք դործնականում, առանձնապես վոլտնտեսականների աչքին, վորոնք դեռ նոր են աշխատում ու ապրում հանրայնացված տնտեսության պայմաններում, դեռ անմատչելի բարձրության յենք բարձրացրել հանրային—սոցիալիստական սեփականության հեղինակությունը: Կուլակային տարրերը սոցիալիզմի դեմ մղած պայքարում ոգտագործում են դողին, ձրիակներին, ժուլիկին: Համբային սեփականության հալածական—դա կապիտալիստական սեփականության գործակալն է՝ սոցիալիստական սեփականության դեմ մրա մղած պայքարում: Ժուլիկը կուլակային մեղալի հակառակ կողմն է:

Կառավարութեան ղեկընտը Հանրային սրբազան սեփականութեան պահպանման մասին—ուղղակի ղերեկալիլ և կոմյերիտմիութեան աշխատանքի համար: Ո՞վ պետք է առաջին հերթին պայքարի ժուլիկներէ, հալիւտակիչներէ դեմ, կուլակային յելույթներէ դեմ՝ Հանրային սեփականութեան համար: Ամենից առաջ այդ մենք, յերիտասարդներս, կոմյերիտականներս պիտի անենք: Սոցիալիզմի ապագան մեր ձեռքումն է, մենք նրա համար շատ մեծ չափով պատասխանատու յենք: Յուրաքանչյուր կոմյերիտական, յերիտասարդ բանվոր ու կոլտնտեսական պետք է իմանա, վոր յուրաքանչյուր կորսված մեխ, յուրաքանչյուր փչացած գործիք, գողացված յուրաքանչյուր կիլոգրամ հաց հարվածում է սոցիալիստական պետութեանը, հարվածում է սոցիալիզմին: Մեր աշխատանքը Հանրային աշխատանք է, այդ աշխատանքի արդյունքը սրբազան է ու անձեռնմխելի, դա հասարակութեան հարստութեանն է և պետք է ամեն կերպ պահպանել նրան: Նա, ով փորձում է գողանալ այդ համրային սեփականութեանը—մեր դասակարգային քշմամբն է:

Ամենքին հայտնի յե կոմյերիտմիութեան, հեղափոխական յերիտասարդութեան բացառիկ դերը սոցիալիստական մրցակցութեան և հարվածայնութեան դարդացման դործում, աշխատավորական մասսաներում դեպի աշխատանքը կոմունիստական վերաբերմունքը դաստիարակելու դործում:

Անհրաժեշտ է, վոր լեհիմյան կոմյերիտմիութեանը այդպիսի բացառիկ դեր խաղա համրային սեփականութեան պահպանման գործում, աշխատավորական մասսաներում դեպի Հանրային դուրքը սոցիալիստական վերաբերմունքը դաստիարակելու դործում, յուրաքանչյուր փութ քարածխի, յերկաթի, Հանրային աշխատանքի վորևէ արդյունքի պահպանման և ճիշտ ոգտադործման վրա հասարակական հսկողութեան կաղմակերպելու դործում, սոցիալիստական Հանրային սեփականութեանը դողանալու և դրանով սոցիալիզմի դործը տապալելու փորձ անող մարդկանց մերկացնելու և պատմելու դործում:

Խնդիրն այն է, վորպեսզի և գլուղում և քաղաքում յուրաքանչյուր կոմյերիտական դառնա աշխուրջ, զգաստ և անբիշուդ պահակ՝ սրբազան համրային սեփականութեան պահպանութեան դիրքերում:

Ամենքին հայտնի յե, վոր բոտ դինվորական կանոնադրութեան, յեթե թշնամին փչացնի կամ հալիւտակի այն դուրքը, վոր

րին պահակը պաշտպանում է, ապա այդ պահակը վորպես հանցա-
վոր պատասխանատուության կենթարկվի նրանց կողմից, ովքեր
նրան դրել են այդ պոստին: Տվյալ դեպքում այդպես կվարվենք
մենք կոմյերիտության մեջ:

Յեթե քեզ հայտնի չէ, վոր հանրային սեփականությունը
հաիշտակում են, դու պարտավոր ես պետությանը հաղորդելու
այդ մասին: Դու պետք է այդ գործում լինես Պետքաղվարչու-
թյան և դատախազության որդանների ամենամոտիկ ողնականը,
պետության յուրահատուկ գործակալը հանրային սեփականու-
թյան պահպանման գծով: Գործը պետք է այնպես դնել, վոր-
պեսզի յուրաքանչյուր ժուլիկ, կուլակ ու ճրիակեր դռա, լսելով,
վոր գործարանում և կալտնտեսութեամբ մեջ հանրային սեփականու-
թյան պաշտպանման գործին միջամտել է կեմիոյան կոմյերիտ-
միությունը:

Մինչև այժմ տեղի չեն ունեցել ամօթալի յերևույթներ, յերբ
կոմյերիտականները քթի տակ հաիշտակել են հանրային սեփա-
կանությունը, իսկ նրանք մի կողմ են շրջվել չտեսնել ձևացնելով,
և իրենք իրենց առաջ արդարացել են՝ «ինչ գողություն է վոր, ինչ-
վոր մի յերկու փութ հաց են թոցրել, չարժի աղմուկ բարձրաց-
նել»: Տասնյակ հաղարավոր փութ կոլտնտեսական հաց ե գողաց-
վում, իսկ կոմյերիտական բլիշները դրա դեմ վճռական պայքար
մղելու փոխարեն սահմանափակվել են ամպագողգող, ամեն բան
ընդդդկող բանաձևեր ընդունելով: Գործարկումը դիտամբ չափա-
դանցնում ե բանվորական մատակարարման կոնտրիդենտը, իսկ
գործարանում այդ բանն իմացող տասնյակ բանվորներ, կոմու-
նիստներ, կոմյերիտականներ լռում են, չեն հայտնում պետու-
թյանը, և մյուսների հետ լռելյաֆն ողտվում են «լրացուցիչ» մա-
տակարարման փշանքներից, իրենց պրոլետարական առաջնեկու-
թյունը, իրենց դասակարգային պատիվը վաճառում են վոսպե
ապուրի համար: Մի՞թե դրանք կոմունիստներ են, մի՞թե դրանք
կոմյերիտականներ են: Դրանք հաշվողականներ եմ, մեղսակից-
ներ, քաղցնողներ, գողեր, վորոնք միայն համարձակություն
չունեն ամառը գողանալու:

Ժամանակ ե վերջ տալու այդ ալլանդակ վերաբերմունքին
հանրային սեփականությունը խախտողների նկատմամբ, ինչպիսի
ձև ել ընդունած լինի այդ խախտումը: Մենք հարց ենք տալիս
յուրաքանչյուր յերիտասարդ պրոլետարի և կոլտնտեսականի.
Յեթե փորձեմ քեզ քալանել, մերկացնել ու կողոպտել, ապա դու

կնկանս ընդդիմադրել: Ինչո՞ւ յես դու լռում և չես ընդդիմադրում, յերբ մեր դասակարգային քննամիները դա անում են քո սոցիալիստական հայրենիքի նկատմամբ:

Այդ հարցում ամենորոյս պայքարում մենք կստուգենք յուրաքանչյուր կոմյերիտականի դասակարգային զգոնությունը: Այն կոմյերիտականներին, վարմաք մերկացված են համայային սեփականությունը հափշտակելու մեջ, պետք է հեռացնել միութնային վարպետ աշխատավորութեան քննամիներ: Այն կոմյերիտականին, վրոք դիտել հակադասութեան մասին, սակայն կողմնակի մարդու անտարբերութեամբ, պատահական դիտողի հետաքրքրութեամբ կողքով և անցկենում, պետք է պատասխանատվութեան կանչել վրպեա զոլութեան մեղաակցել, վտարել միութեան շարքերից վրպեա հասարակական դործի դամաճանի:

Հանրային սեփականութեան պահպանման աշխատանքում կոմյերիտմիութնունը պետք է իր շուրջը համախմբի բանվորակոլտնտեսական յերիտասարդութեան լայն մասսաներին: Հարվածայինների և մրցողների շարքերը, «թեթև հեծելադորը»—ահա թե ուղեր պետք է առաջին հերթին լծվեն այդ աշխատանքին: Պետք է շարժել յերիտասարդ ու հասակավոր բանվորների ու կոլտնտեսականների զգոնությունը՝ իրենց աշխատանքի արդյունքը պահպանելու համար, բարձրացնել, մասսաների ցատումը կուլակային գործակիցների—գողների, ժուլիկների, ավագակների, լոպրերի, սարստամիկների դիմ և այլն:

Ինչինը դեռ 1918 թվին դրում եր, վրոք մեր առաջ ծառացած է մի խոշոր խնդիր կամ նպատակ — «ոռոտական հողը մաքրել ամեն տեսակ միաստակար միջատներից, լուսուլիկներից, փայտուղի-հարուստներից և այլն, և այլն»: Այդ խնդիրը չի հնացել նաև այժմ: Մեր պետական, կոոպերատիվային և կոլտնտեսական տարատիւ կցված շատ անպետք և պորտաբույծ տարր է աճել: Դրանք կուլակներն են, սոկկուլյանտներն ու միաստարները: Դրանք զողերն են, ժուլիկները, հանրային բարեքը հակաշտակողները: Դրանք ձրիակերներն են, արտադրութեան կաղմալուծիչները—լողը, զործակէքը, չլողը—սոցիալիզմի թշնամիները: Դրանք չարամիտ բուրդկրատներն են, զեղծարարները, կողոպտիչները և սարստամիկները: Ահա կապիտալիզմի մնացորդները ներկայացնող մի ամբողջ պատկերասրահ: Այդ բոլոր պարագլխաներից յերկիրը մաքրելու համար հիմնական ու գլխավորն արդեն արված է մեզ մոտ սոցիալիստական ինդուստրացման, համատարած

կոչեկտիվացման հաջողութիւններով, կուլակութեան լիկվիդացիայի քաղաքականութեամբ, մասնավոր առևտրի արտամղմամբ:

Դատարանները բազմաթիւ վճիռներ են հանել կոլտնտեսական, կոոպերատիվային, սլետական դուլքի դողութեան դործերով: Խորհրդային ապարատից դոման ժամանակ առաջին կատեգորիայով դուրս են արված վնասարար տարրերը, դատապարտված են զեղծարարութեան համար և այլն: Կառավարութեան վերջին որոնքով ձեռնարկութիւններից արդեն ազատվում են դործալիքները:

Յուրաքանչյուր կոմյերիտական բլիշ պետք է դաշվի այն հարցով.—կատարված են արդյոք դատարանների վճիռները զողերի, սպեկուլյանտների մասին, թե նրանք ազատ ման են դալիս և իրենց ուժի ու կարողութեան չափով պարագլում են իրենց գործով: Ո՛ր են գտնվում և ի՞նչ են անում խորհրդային ապարատից գտված մարդիկ—պատահաբար նրանք չե՞ն հայտնվել մի ուրիշ տեղում, այդ ապարատի մի ուրիշ ողակում: Ո՛ր են ազատ արձակված զեղծարարները—նրանք նորից ապաստարան չե՞ն գտել զանձապահների, կասսիրների, խանութի վարիչների, դոման դործականների տաք տեղերի մոտ և այլն: Արտաքսված դործալիքներից վերցված են մթերման ու փակ բաշխիչի գրքույկները, դժուր են արված նրանք ձեռնարկութեան պատկանող բնակարաններից: Վերջապէս ի՞նչ են անում, ինչո՞ւ են ապրում ընտրական իրավունքից զրկված մարդիկ, չե՞ն կերակրվում արդյոք խորհրդային հացով, մոտիկ չե՞ն նրանք խորհրդային որդաններին, նրանց «յերիտասարդ գլարդիան» չի՞ սովորում մեր ուսումնական հիմնարկներում, և այլն և այլն:

Կուլանի դասերը ցույց տվին կոլտնտեսական ապարատի հսկայական աղքատիւումը խորթ տարրերով, նախկին ատամաններով, սպիտակ-գլարդիականներով, նեպմաններով, աքսորավայրից վերադարձաներով և այլն: Վճիռներից հայտնվեցին այդ մարդիկ, հաստատվեցին Կուլանում, ներթափանցեցին խորհրդային, կոլտնտեսական ապարատի ճեղքերից, բազմացան և մի շարք վայրերում կուսակցութեան ու խորհրդային իշխանութեան դիրեկտիվների սարտոսած կազմակերպեցին: Յուրաքանչյուր կոմյերիտական պետք է հասկանա ու, այստեղից բոլոր հետևութիւններն անելով, հիշի, վոր փախած կուլակները, խորհրդային ապարատից գտված մարդիկը, ընտրական իրավունքից զրկված անձնավորութիւնները, սպեկուլյանտներն ու ժուլիկները, վո-

բոնց դատաւիճիոնները մի շարք դեպքերում տեղական վորոշ խորհրդային ուղղանների մեղքով է կատար չեն ածվել (այդ որդանները, հակառակ լենինյան ցուցումներին, սլոբինտարիատի դիկտատուրայի լուղուղը սղծում են սլոբինտարական իշխանության սլրակտիկայի մածնանման դրությամբ) — ժողովրդի բոլար այդ քշումիմերմ իմչ-վոր մի տեղ-քագմվել, գտել էմ իմչ-վոր մեղք, ասլբում ու գործում են համաձայն իրենց դասակարգայիմ շահերիմ՝ իվնաս աշխատավոր ժողովրդի շահերիմ:

Իդուր մի քանի ինքն իրեն հանգստացնող ընկերներ մտածում են, վոր ամենուր, — թե աշխատանքում և թե կենցաղում, — նրանց ընկերներ ու համալսոհներ, համարյա անդասակարգ հասարակության աշխատողներ են շրջապատում: Թող բայլլեիկյան աչալուրջ հայացքով նայեն իրենց շուրջը և դտնեն ստվերի տակ թաղնիող թշնամուն, վորը ջախջախված և բացարձակ կոլում, սակայն դեռ ամբողջությամբ չի վեջնացվել ու ջղաձդորեն կառչում և կյանքին:

Լենինն ասում եր, վոր հարկավոր և կաղմակերպել զբանվորական և դյուղացիական մասսաների համագործակցությունը՝ հարուստների, ժուլիկների, ճրխիկներների, խուլիդանների նկատմամբ հսկողության և հաշվառքի գործում: Լենինը հարուստների և ժուլիկների մասին ասում եր.

«...Այդ թշնամիներին պետք և վերցնել բնակչության առանձնահատուկ հսկողության ներքո, սոցիալիստական հասարակության կանոնների ու որենքների ամենափոքր խախտման դեպքում պետք և ամենաանողք կերպով նրանց պատժել: Այդ տեսակետից ամեն տեսակ թուլություն, ամեն տեսակ տատանում, ամեն տեսակ խղճահարություն մեծագույն հանցանք կլիներ սոցիալիզմի առաջ» (Հատ. XXII, էջ 164):

Կոմյերիտիությունը — դա սոցիալիզմի համար մղած պայքարով վողեւորված և աշխատեւորության թշնամիներին վերջացնելու ցանկությամբ վառված առաջավոր յերիտասարդության կաղմակերպությունն և: Կոմյերիտիությունը բաղմամիլիոն կաղմակերպություն և, վորն ունի իր ճյուղերը, ճյուղավորումները, բլիշները յերկրի զանազան անկյուններում: Կոմյերիտիությունը կուլտարչավի, սոցմրցակցության նման հասարակական մասսայական շարժումներ ստեղծելու փորձ ունեցող կաղմակերպություն և, Վառֆի հոմեմֆ Լեմիմյամ կոմյերիտիությունը՝ մեր հաւրա-

պետութեամբ վնասակար տարրերից մաքրելու, կուլակի, ժուլիկի, ձրիակերի, ժողովրդի թշնամիների մկտամար հասարակական մասսայական հսկողութեամբ սանմանելու այդ հսկայական սև, բայց անհրաժեշտ աշխատանքի համար:

Հայտաբերենք դուլքի հափշտակիչներին և յենթարկենք խիստ պատժի: Հասնենք այն բանին, վոր կառավարութեան ղեկընտով գործալքութեան համար յուրաքանչյուր արտաքսոված մատակարարումից հանլի: Հետևենք, վոր խորհրդային ապարատի մեջ շնկնեն մի անգամ նրանից զովածները: Հայտաբերենք ղեմակաւորված կուլակներին. ձեռնարկութեաններում: Կոլտնտեսութեան հաշվատնտեսական ապարատից, կոոպերացիայից, մատակարարման որգաններից. դուրս քենք դասակարգային խորթ տարրերին և գողերին: Լողերի, չվողների և գործալիքների անունները հաղորդենք իդիտութեան ընդհանուրի, նրանց նկատմամբ, վորպես միասակար տարրերի, հասարակական հսկողութեան սահմանելու համար: Գործն այնպես կազմակերպենք, վորպեսզի վոչ մի ժողովի չխուսափի: Յուրաքանչյուրին իր տեղը ցույց տամք — հերքումիմ՝ պատվո տախտակի վրա, ժուլիկիմ՝ բանտ:

Այդ աշխատանքում կոմյերիտմիութեանն ըստ արժանույն վաստակում և պարագլխների, գողերի, լողերի, հեշտ ապրուստ սիրողների, սոցիալիզմի պնակալեղների ատելութեանը և ել ավելի յե նվաճում ազնիվ աշխատավորների հարգանքը:

Այդ պայքարում կոմյերիտմիութեանը դաստիարակում և աշխատավոր յերիտասարդութեան լայն մասսաներին:

Այդ աշխատանքներում մենք ել՝ ավելի կբարձրացնենք դասակարգային աշարջութեանը, դաստութեանը, անհամբերատարութեանը դեպի կապիտալիզմից մեր իրականութեան մեջ մնացած ամենայն ինչին, վոր վտած և, կբարձրացնենք բայլելիկայն մարտնչող անհաշտութեանը մեր սեփական շարքերում:

IV

Գյուղում դասակարգային պայքարի պրակտիկան ամեն որ մեզ ցույց և տալիս, վոր կոմյերիտմիութեան գյուղական բաղմաթիվ բջիջների դասակարգային մարտունակութեանն անբավարար և, և վոր դա հաճախ իջնում ե՝ մեր կազմակերպութեան կազմում դասակարգայնորեն խորթ տարրերի և բանվորական գործի դավաճանների առկայութեամբ:

Գյուղում վորոշ կոմյերիտականներ թուլութիւն, անտարբերութիւն, անգործութիւն են ցուցաբերում կուլակային տարրերի ընդդիմադրութեանը մեր ձեռնարկումների նկատմամբ: Այնքին. այդ կոմյերիտականները կոլտնտեսութեան շահերը հազարում են պետութեան շահերին:

Գյուղում կոմյերիտականներ կան, վորոնք տեսնում են հացի համբարակումը կոլտնտեսութեան մեջ, սակայն դա նրանց չի հետաքրքրում: Նրա տնից չեն վոր դողանում են: Յետե հարեանը նրա համար դողանա, նա սեփական համի համար հարեանի դուլսը կկտորի, իսկ յեր հարցութեամբ կիւղորում կոլտնտեսական հաց են դողանում, դա նրա գործը չեն: Հարկավոր ե ուղղակի խոստովանեմք, վոր տոանձին կոմյերիտականներ և կոմյերիտական բջիշներ կանգնում են բանվոր դասակարգի շահերի դաւանանութեան ուղիների վրա:

Կոմյերիտականներ կան, վորոնք «համատեղութեան կարգով» գտնվում են գործալիւնների, չվողների, սոցիալիստական շինարարութեան կազմաւորիչների թիւում, քարածխի, դուղի աշխատանքի, ուր նրանց միութիւնն ե ուղարկել, դասալիւնների շարքում: Ձեռնարկութիւններում վորոշ կոմյերիտականներ հետամնաց տրամադրութիւնների պոչիցն են գնում, համաձայնվում են թշնամի տարրերի ասածներին, նրանց հետ միասին մինչև վոսկրոնները քրքրում են խորհրդային իշխանութիւնը և հակահեղափոխական անեկդոտներ են լսում պարենավորման դժվարութիւնների մասին: Այդպիսի կոմյերիտականները մաս առ մաս, «հատավաճառով», «քիչ առ քիչ» դաւանում են մեր գործին:

Մեր շարքերում կան և առանձին «ինքնամատակարարողներ», վորոնք խարեյութեամբ ստացել են ավելորդ մթերադրույկ, պարենային ավելորդ բարիք՝ իմաստ պետութեանը: Դրանք մորթապաշտներ են, վորոնք իրենց հոգում պետական սեղանից մի կտոր ավելի պոկելու ցանկութիւնից բացի վոչինչ չունեն:

Մարդ, վոր իր գրպանում կոմյերիտական տոմս ունի, իսկ հոգով դասալիւն ե ու ձրիակեր, մեղ հարկավոր չեն: Մեղ հարկավոր ե մարտիկ-կոմյերիտական: Մենք կոմյերիտականին դաստիարակում ենք մարտում, պայքարում, սակայն մեմք վոչ միայն դաստիարակում ենք: Դրանից բացի կուսակցութիւնը մեղ իրավունք ե տվել իր ղեկավարութեամբ պետական հարցեր լուծելու, և մենք դասալիւնի թույլ չենք տա մասնակցելու պետական հար-

ցերի լուծման մեջ, վերովհետև նա սխալ է լուծում, լուծում է վորպես դասակից, և վոչ վորպես բայլէիկ:

Միութեան շարքերում անխառնադիմ ընդունելը նշանակում է բազմացնել քշմանու ուժերը, ոգնել նրան քաղցնելու: Սեփական շարքերում տատանվողներին և դալաճաններին համբերելը նշանակում է քաղացնել կազմակերպութեամբ, քայքայել նրա մարտական կարողութեամբ: Մենք կուսակցութեան ղեկավարութեամբ կոմյերիտմիութեանը կովի յենք առաջնորդում կուլակի, ժուլիկի, լոգրի դեմ: Ամենից առաջ անհրաժեշտ է սեփական շարքերը զտել՝ դրանց գործակալներից, լրտեսներից: Այժմ Հյուսիսային կովկասի գյուղական կոմյերիտական կազմակերպութեան գոտին է, գոտում դեռում է նաև Ուկրաինայի մի շարք գյուղական շրջաններում: Մենք պետք է գտնեմք ամբողջ կոմյերիտական կազմակերպութեամբ: Այդ գոտում նպատակ ունի քարճրացնելու կոմյերիտական շարքերի դասակարգային մարտունակութեամբ: Կազմակերպութեանը զտել անհրաժեշտ է տատանվող տարրերից, կոմյերիտական բլիշների ցատումը բոբրոքել կուլակի դեմ, յուրաքանչյուր կոմյերիտականի վրենը կուլակի, յենթակուլակի, ժուլիկի դեմ, կուլակային գործակալութեան դեմ, նրանց դեմ, ով հաշտվողական է կուլակի վերաբերմամբ, ով հիվանդ է ոպորտունիստական ինքնահանգստացումով, ով թերութեանները նկատում է և անտարբերորեն նրանց կողքովն է անցնում: Զտումը կամրապնդել կոմյերիտական կազմակերպութեանը:

Մեր աշխատանքի ղեկավար գաղափարը—դա կոմյերիտականից քաղաքագետ-բայլէիկ դաստիարակելու խնդիրն է: Այդպէս դաստիարակութեանը հնարավոր է միայն կուսակցութեան ղեկավարութեամբ մղած անդուլ պայքարում, նոր փորճերում, նոր խնդիրներում յուրաքանչյուր կոմյերիտականի մշտական ու անընդհատ ստուգման մեջ, պայքարի փոփոխվող պայմաններում: Այդ ստուգումը պետք է կատարվի այն տեսակետից, թե կոմյերիտականն որինակ հանդիսանում է աշխատանքի, հանրային սեփականութեան, կուսակցութեան և իշխանութեան խնդիրների իրագործման վերաբերմամբ, թե՞ նա հանդիսանում է վորպես մարտիկ ոպորտունիստի, կուլակի, ժուլիկի, սոցիալիստական շինարարութեան կազմալուծիչի դեմ, հանդիսանում է նա արդյոք մատնաների կազմակերպիչը, յերիտասարդութեան առաջնորդն այդպէս:

Օտնիր դաշտը, նորողիր տրակտորը, կատարիր հացամթե-

բումը, մերկացրու ժուլիկին, բռնիք հախճաղափոխականին, ջո հետեւից տար կոտնտեսականներին՝ պայքարելու համար կուլակային աւարների դեմ—ահա թե ինչ ենք մենք պահանջում կոմյերիտականից։ Մենք ցանկանում ենք, վոր Լենինյան կոմյերիտմիութեան անդամի բարձր կոչումը կրող յուրաքանչյուր յերիտասարդ բայլչեիկ դործնականում լինի մասսաների ճաղաքական ղեկավարը, տիրապետի այդ ղեկավարութեան արվեստին և, հենվելով կայունների ու նվիրվածների վրա, հաղթահարելով անկայունների տատանումները, խորտակիչ հարված հասցնի թշնամուն։ Միշտ ու ամենուրեք պատրաստ լինել։ Մարդկանց դասավորել այնպես, վարպետի արագ կազմակերպել նրանց՝ դասակարգային քշմամու յեկույրների դեմ։ Բայլչեիկյան հոգատարություն ցույցաբերել քեզ համեմարարված գործի մասին։ Մարտական պատրաստութեան մեջ ցամփել։ Լինել իսկական հեղափոխական մարտիկ և վոչ քե պասսիվ յերագող, իմքնահամգոտացած աստիճանավոր, անոգնական «ցավող» գործի համար։

Մեր ամբողջ դաստիարակչական աշխատանքը պետք է դրված լինի այնպես, վորպեսզի դաստիարակենք այդ հատկութեւնները։ Մենք վճռականորեն կպայքարենք մեր յերիտասարդութեան դաստիարակութեան իտական եյուլթյունն ու առանցքը ներքինացնելու՝ դործնականում պատահող փորձերի դեմ։

Այդ առնչութեամբ կանդ առնենք յերկու յերեւութեւնրի վրա։ ՀամէկՅենՄ VII կոնֆերանան իր վորոշումներում ասել է. «Մեր յերիտասարդութեան լողունքը պիտի լինի՝ արտադրողականորեն աշխատել, կուլտուրայես ապրել»։

Յեվ ահա վոմանք փորձեր են անում ներքինացնելու այդ լողունքը, բթացնելու նրա հեղափոխական սրութեւնը, դրկելու նրան իսկական բովանդակութեւնից։ Յերիտասարդութեանն ասում են. «Յեթն դու սուլիչի կանչին աշխատանքի յեկար, որվա ընթացքում նորման կատարեցիր, սուլիչի կանչին տուն դնացիր, շորերդ փոխեցիր, պատրաստեցիր մաթնմատիկայի դասը, իսկ հետո պատկօնը լարեցիր կամ ազիլա հետ կինո դնացիր,—նշանակում է, վոր դու արտադրողականորեն աշխատում ես և կուլտուրայես ապրում»։ Մենք այդպես չենք հասկանում այդ լողունքը։ Մենք կողմնակից ենք այդ բոլորին—մաքուր հաղուստին, մաթնմատիկային, պատեֆոնին և կինոյին։ Սակայն մեմք քույլ չենք տա մի կողմ ձեռնել հասարակայնութեւնը, քաղաքականութեւնը, պայքարը, վարի շահերին ամենայն ինչ հպատակվում է։ «Արտագրա-

դակամորեմ աշխատելու և կուլտուրայիս ապրելու» լոգումքը պայքարի լոգումք է և վաղ քե՛ն քաղֆենիական բարբոսության լոգումք :

Սոցիալիստական ձեռնարկութեան մեջ աշխատանքի արտադրականութեան բարձրացման համար մզված պայքարը կոմունիզմի համար մզած պայքար է : Սակայն յեթե դու իսկապէս ցանկանում ես հասնել աշխատանքի արտադրողականութեան իրական բարձրացմանը, դու պետք է դերակատարես թո՛ւ առաջադրանքը, ոգնես ընկերորդ հասնելու նույնպիսի արդյունքներին, պետք է պայքարես դասակարգայնորեն խորթ տարրի դեմ, վրոք քայքայում ես աշխատանքային դիսցիպլինան, գործալիքի, լազրի, գողի դեմ, վրոքմք հասարակութեանից գողանում եմ աշխատանքի արտադրողականութեան բն մվաճած բարձրացումը :

Արտադրողականորեն աշխատել՝ նշանակում է բարձրացնել սեփական աշխատանքի արտադրողականութեանը և կուսակցութեան ղեկավարութեամբ պայքարել աշխատանքի արտադրողականութեան ընդհանուր բարձրացման համար, թո՛ւ բրիգադի ընկերների կողմից նրա բարձրացման համար, նշանակում է պայքարել այն ամենի դեմ, ինչ խանգարում է դրան :

Հանգիստ և դեղեցիկ «բույն» կառուցել, ձուկը գրչահատով չուտել, հյուր յեղած ժամանակ թեյը պնակից խմել—դա դեռ չի նշանակում կուլտուրապէս ապրել : Գաղձենիական ինքնաբանական կենցաղը, ամբողջ շրջապատից սեփական «կուլտուրական» թաղանթում կղզիանալը—դա անկուլտուրական է մեր տեսակետից, վրոքմքն է սոցիալիստական կուլտուրան խորապէս թշնամի յե մանր բուրժուական անհատականութեանը :

Կուլտուրապէս ապրելը—չի նշանակում միայն յուրացնել մարդկային հանրակենցաղի մի ջանի տարրական կանոններ : Դա նշանակում է նաև տիրապետել համում սոցիալիզմի մզված պայքարի համար անհրաժեշտ գիտութեանը, տեխնիկային, դիտելիքներին : Դա նշանակում է կուլտուրան մասսաների մեջ տանել, դեպի մասսաները շարժել մարդկութեան ստեղծած կուլտուրական արժեքները—սկսած փայտօղիներից դեմ գործածվող փողոց մինչև Բեթհովենի սիմֆոնիան : Դա նշանակում է կուսակցութեան և կոմյունիստներից ղեկավարութեամբ պայքարել ամեն տեսակ անկուլտուրականութեան դեմ, խուլիդանութեան, կենցաղային ալանդականութեանների դեմ, այն ամենի դեմ, ինչ պահպանվել

և դուռական կյանքի իդիոսիզմից, Ռասսերայանվա փողոցի բար-
քերից ամեն տեսակ Ոկուրովյան կեղտոտությունից :

Մենք յերիտասարդ սերնդից դաստիարակում ենք վաչ քե-
ւիմիայն կուլտուրական մարդկանց, այլ կուլտուրական մար-
տիկներին՝ բամվոր դասակարգի գործի համար, սոցիալիզմի գոր-
ծին, միջազգային հեղափոխութեան գործին միմչև վերջը նվիր-
ված : Ամենային ինչ սոցիալիզմի գործին տալու գիտակցված
պատրաստակամություն—ահա թե ինչը պետք է բնութագրի մեր
յերիտասարդությանը :

Կանդ առնենք մյուս յերևույթի վրա :

Յերիտասարդության առանձին խմբերում, յերբմէն եւ նաեւ
կոմյերիտականների մոտ, սոցոսկում են այսպիսի տրամադրու-
թյուններ. — «Դասակարգային պայքարը շուտով կվերջանա, դրա
համար եւ այժմ խնդիրը քաղաքականությունը չէ : Յեւ ցանկա-
նում եմ սոցիալիզմ կառուցել, սակայն դրա համար կարիք չկա
մասնակցել քաղաքական գործունեյությանը, քաղաքականությունն
ուսումնասիրելը հարկաւոր չէ : Դրա համար յես պետք է միայն
բնդհանուր հանրակրթական տեխնիկական գիտելիքներ ստանամ,
կուլտուրական մարդ դառնամ » :

Այդ տրամադրություններն ավելի ուշից՝ կերպով յերևան են
գալիս վերոջ յերիտասարդ խորհրդային ինտելիգենտների մոտ՝
ուսանողության շրջանից, վերոնք, թաղվելով գիտության մեջ և
մեծ հարգանքով տոգորվելով նրա նկատմամբ, աչքից բաց են
թողել, վեր անկուսակցական գիտություն գոյություն չունի, վեր
գիտության, կուլտուրայի, տեխնիկայի հաղորդությունները կա-
խում են ունեն սոցիալիստական արտադրական հարաբերություն-
ներից, պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի կուսակցու-
թյան քաղաքական դեկավարությունից :

Այդ ընկերները տրամադիր են թերադնահատելու քաղաքա-
կան դեկավարության և քաղաքական պայքարի դերը, ոկեպտե-
կորեն են վերաբերում սոցիալիստական մրցակցության և հա-
վածայնության մասսայական շարժմանը, կուսկոմիտեյի, պրոֆ-
միտիւթյան, կոմյերիտիւթյան աշխատանքը ձեռնարկության մեջ
եյական չեն՝ համարում արտադրական պլանների վատարման
համար, վերը, նրանց տեսակետով, ամբողջութեամբ կախված է
վարչական-տեխնիկական անձնակազմից, առաջին հերթին՝ ինժե-
ներներից :

Դժվար չէ նկատել, վեր այդ տրամադրություններում ար-

տահալարում և հին արտադրական տեխնիկական ինտելիգեն-
ցիայի, ըստ ելուժյան բուրժուական, աղղեցությունը, վորի ա-
ռանձին ներկայացուցիչները, գործնականորեն շրջվելով խորհրդ-
դային իշխանության կողմը, պահպանել են բուրժուական դադա-
փարախոսությունը:

Այդ արամադրությունները, այդ իմֆնապարիակ տեխնիցիզմը
և մերկ կուլտուրականությունը, թիչ ու շատ լայն ծավալումն
չեն ստացել, սակայն նրանց պետք է ջախջախել գլխովին, վորպես
յերիտասարդության վրա բուրժուական աղղեցության արտահայ-
տություններից մեկը:

Բանվորա-գյուղացիական յերիտասարդության հակայական
քանակություն սովորում և մեր տեխնիկականներում, բուհերում,
բաուհներում և արդեն աշխատում և վորպես մեր արդյունաբե-
րության հրամեղած: Նրանց կրթությունն ու դաստիարակու-
թյունը պետք է այնպես դնել, վորպեսզի նրանք բարձրորակ մաս-
նագետներ լինեն գիտությունների դժով, առաջավոր պրոլետար-
ներ՝ դադափարախոսության դժով, բանվոր դասակարգի միջ ու
արյունից, վորոնք մասնակցում են նրա սոցիալիստական մրցակ-
ցության և հարվածայնության մեջ, ամբողջությամբ նվիրված են
կուսակցության դեկավարությանը: Ուսումնական հիմնարկնե-
րում մեր կոմյերիտականներից վոչ թե միայն քարածխի, մետա-
լուրգիայի, ագրոնոմիայի պարզ մասնագետներ դուրս դան, այլ
բալլէիկ-մասնագետներ, բալլէիկներ, վորոնք ուսումնասիրել
են գիտությունն ու տեխնիկան և այդ բաղմադասիկ են քաղաքա-
կանության վրա:

Լենինը մատնանշելով բուրժուական կուլտուրան ու տեխնի-
կան պրոլետարիատին խաղաղ դնելու անհրաժեշտությունը,
ասում եր.

Մեզ մոտ, լավագույն դեպքում, վա ագիտատորի, պրո-
պագանդիստի, գործաբանային բանվորի և սոված գյուղացու,
սատանայական ծանր վիճակով կոմիված մարդու գիտու-
թյուն—մի գիտություն, վորը սովորեցնում և պալքարում
յերկար դիմանալ և համառություն ցույց տալ, վորը և մեզ
վորկել և միշտ աշխատում.—Այդ բոլորն անհրաժեշտ և (ընդգծումը
մերն և.—Ա. Կ.), սակայն դա թիչ է, միայն դրանով չի կարելի
հաղթել. վորպեսզի հաղթանակը լիակատար ու վերջնական
լինի, հարկավոր և վերցնել այն բոլորն, ինչն արժեքավոր և

կապիտալիզմի մեջ, վերջինել ամբողջ գլխավորումն ու տեղ-
նիկանք :

Դա ղեկավար ցուցում է րալլելիկյան դաստիարակութունը
կառուցելու մասին : Կոմյերիտականը պետք է յուրացնի և քաղա-
քական պայքարի ու մասսաների ղեկավարութեան գլխավորումը ,
և տեխնիկական գլխավորումը :

Կոմյերիտականը պետք է լինի քաղաքացիա-րալլելի և վոր-
պես րալլելի տիրապետի տեխնիկային , յեթե դա յնն պահանջում
սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի շահերը :

V

Դասակարգային ուրը պայքարի պայմաններում միութեան
անդամներին ներկայացվող պահանջների կարևորութեան առնչու-
թեամբ , կոմյերիտութեանը դասակարգայնորեն խորթ , կուսակ-
ցութեան շահերին դավանանող և քաղաքականորեն տատանվող
տարրերից վճռականորեն մաքրելու անհրաժեշտութեան առնչու-
թեամբ , նոր ձևով և դրվում կոմյերիտութեան աշխատանքի
հարցը բանվորական և կոլանտնական անկուսակցական յերիտա-
սարգութեան մասսաներում :

Կուսակցութեանը մասսաների հետ կապող բոլոր շարժիչ փո-
կերի նշանակութեանը , իմիջի ալլոց , կայանում և նրանում , վոր
նրանք , ալլ մասսայական կազմակերպութեանները , աշխատում
են իրենց գլխավորած մասսաների մակարդակը մինչև պրոլետա-
րիատի ավանդարդի—նրա կուսակցութեան գլխակցութեան մա-
կարդակին բարձրացնելու վրա : Կոմյերիտութեանը բանվորա-
դյուղացիական յերիտասարգութեան շրջանում իր տարած աշխա-
տանքում և ամման հարցում միշտ յեղակետ և ընդունել յերիտասար
գութեան քաղաքական գլխակցութեանը կոմյերիտութեան մա-
կարդակին բարձրացնելու խնդիրը և ալլ հիման վրա ամնել ու
թույլ չտալ , վոր կոմյերիտութեան քաղաքական-քաղաքական
մակարդակն իջնի մինչև վորևե յերիտասարգ բանվորի մակարդա-
կին : ՀոսիկՅԵՄ Կենտկոմի 1931 թվի գեկտեմբերյան պլենումի
գլխակցութեան մեջ միայն բանվորական և աշխատավո-
րական յերիտասարգութեան առաջավոր մարդկանց , սոցիալիզմի
համար մղված պայքարում ստուգվածներին ընդունելու անհրա-
ժեշտութեան մասին՝ յերիտասարգութեան շրջանում կոմյերիտ-
ութեան աշխատանքի ծանրութեան կենտրոնը փոխադրեց վոչ

էն սոսկ ընդունելու և միութեան մեջ ընդգրկելու փաստի վրա, այլ սոցիալիզմի համար միշտ ակտիվ պայքարում բանվորա-կոմունտեակամ յերիտասարդութեան լայն մասամերի մասնակցութեամբ կազմակերպելու խնդրի վրա, այնպես, վորպեսզի միութեան մեջ ընդունվեն միմիայն այդ պայքարում ստուգվածները:

Ներկա պայմաններում միութեանը պետք և առանձնապես զգուշ և չրջահայաց մոտենալ իր շարքերն ընդունելուն, ղեկավարվելով հետևյալ կանոնով:—Ավելի լավ է կոմյունիստներին մեջ ընդունել մի տասնյակ արժանավոր յերիտասարդ բանվորների և կոմունտեակամների, քան նրանց քվամ ընդունել մեկ դասակարգային խորքի կամ քաղաքականութեան տատանվողի, պայքարում չստուգվածի: Այդ յերիտասարդ բանվորների ու կոմունտեականներին տասնյակը միջ մի տեղ չի դնա մեղանից, մենք կկազմակերպենք նրանց մասնակցութեանը սոցիալիզմի համար միջոց պայքարում՝ սոցիալիստական մրցակցութեան և հարկաճայնութեան շարքերում, պրոֆմիութեաններում, կոմունտեական ակտիվում, հանրային սեփականութեան պահպանման պայքարում, կհամախմբենք այդ յերիտասարդ ընկերներին միութեան ուժանդակ կազմակերպութեաններում, յերիտասարդութեան կամավոր խմբերում, խմբակներում և կղեկավարենք նրանց քաղաքական ակտիվութեանը: Յեթե այդ ընկերներն իսկապես նվիրված են կոմյունիստմիութեանը, նրանք, մի քիչ ուշ, այնուամենայնիւ կլինեն նրա շարքերում: Իսկ մեր շարքերն ընդունելով մի խորթի կամ տատանվողի, մենք դրանով իսկ կթուլացնենք ամբողջ կազմակերպութեան ուժը, մասսաների աչքերում քաղաքական ստիկեր կդնենք նրա վրա, կթափահարենք միլիոնավոր կոմյունիստականների կամքի միասնութեանը:

Կոմյունիստականը—բարձր կոչում և յուրաքանչյուր յերկրասարդ բանվորի և գյուղացու համար. այսպես և ասված մեր կանոնադրութեան մեջ, և մենք չենք կարող կոմունիզմի դրոժին և մեր կազմակերպութեան յուրաքանչյուր սոսկ համակրողին մեր շարքերն ընդունել: Մենք միջ մի դեպքում չենք կարող և չպետք և յերիտասարդութեան հասարակական-քաղաքական ամեն մի ակտիվութեան կազմակերպչութեն ամբողջել միութեան շարքերում: Այդ հասարակական-քաղաքական ակտիվութեան համար մենք դործադրութեան կզանենք մեր շինարարութեան բազմազան բնադավաններում, վորպեսզի յերիտասար-

գության այդ վարար, ահող քաղաքական ակտիվությունը ջուր տա մեր ջրադպին:

Կոմյերիտական բլիշներն այժմ պետք է աշխատեն յերիտասարդության հետ, չտարվելով նրան դիսուլին միության մեջ ընդդրկելու նպատակով, այլ խնդիր դնելով մոբիլիզացիայի յենթարկել յերիտասարդության հասարակական-քաղաքական ակտիվությունը, դանադան կադմակերպությունների, ձևերի ու յեղանակների միջոցով սոցիալիստական շինարարության կոնկրետ խնդիրները լուծելու համար:

Մեր յերիտասարդության դասակարգային դաստիարակության բացառիկ կարևոր դպրոցը, նրա հասարակական-քաղաքական ակտիվության հայտաբերման ձևը հանդիսանում է սոցիալիստական մրցակցությունն ու հարվածայնությունը, վորի շարքերում մենք պետք է ներդրաւինք յերիտասարդության ամենալայն մասսաներին, նրանց այնտեղ ակտիվացնենք, քաղաքականորեն դաստիարակենք: Այս անհրաժեշտ է յերիտասարդությանն ակտիվ աշխատանքի ներդրաւել պրոֆմիություններում, արտադրական խորհրդակցություններում, խորհուրդների սեկցիաներում, կոոպերացիայի աշխատանքում (հատկապես սեփական սպարնային բաղա ստեղծելու դործում), կոլտնտեսական ակտիվի շարքերում, գյուղի վրա շեֆության աշխատանքում, կուլտարչայի շարժման մեջ, յերկրաբանական արշավանքում, կամավոր բնկերություններում, պրոֆտեխնիկական կրթության ցանցում և այլն, առանց արտադրությունից կտրելու: Անհրաժեշտ է պրոֆեսիոնալ կադմակերպությունների, ակումբների, խրճիթ-ընթերցարանների, դպրոցների և այլն կից. ծաւալել դեմության ու տեխնիկայի առանձին հարցերի ուսումնասիրման խմբակների, արվեստների տեսակները—յերաժշտական, դրական, դրամատիկական խմբակների, մաթեմատիկոսների, դժադրողների. խմբակների լայն ցանցը: Կոմյերիտմիությունը պետք է իր աղդեցության տակն առնի յերկրի հասարակական կուլտուրական կյանքում յերիտասարդության մասնակցության այդ բոլոր բաղադրան ձևերը, վորովհետև նա մի կսոյմակերպություն է, վորն ողնում է կուսակցությանը յերիտասարդության սոցիալիստական դաստիարակության դործում, վորովհետև նա սպասախանատու յե յերիտասարդության սոցիալիստական դաստիարակության համար: Ամենուրեք կոմյերիտականներ դնել հասարակական կյանքում յերիտասարդության այդ մասնակցության գլխին, դրանով իսկ

ամբողջութեամբ իրացնել կոմյերիտականների, վորպէս յերիտասարդութեան ղեկավարների, կաղմակերպչական դերը և իրենց աշխատանքի շրջանակում ընդգրկել այն բոլոր բազմազան ուղիները, վորոնցով մեր աշխատավոր յերիտասարդութեանը գնում եղեպի սոցիալիզմը:

Անհրաժեշտ ե համարակ կերպով ձեռնամուխ լինել կոմյերիտիտութեան բջիջների շուրջը. նրան ամենից ավելի մոտ կանգնած յերիտասարդութեան ք-վից յերիտասարդութեան զանազան կամավոր խմբերի ու խմբակների ծավալմանը, վորոնք հիմնված լինեն յերիտասարդութեան իսկ նախաձեռնութեամբ և կուսակցութեան ու միութեան ղեկավարութեամբ աշխատեն հողուտ ընդհանուր գործի: Այդ խմբերի ու խմբակների ցանցն ամենից առաջ պետք ե ծավալել այնպիսի խնդիրների շուրջը, վորպիսիքն են հանրային սեփականութեան պահպանումը, պայքարը բոլոր և ամեն տեսակ ճրկակներների դեմ, պայքարը բերքատուութեան բարձրացման, բանվորական մատակարարման և բանվորի կուլտուրական կենցաղի գործի համար: Բոլորին հայտնի յե, թե իր ժամանակին ինչպիսի դեր խաղացին գյուղատնտեսական խմբակները գյուղում, վորոնց կաղմից, ընդվերում իրեն արդեն ծանոթ մարդկանցից, կոմյերիտմիութեանն իր շարքերի նշանակալից լրացումներ կատարեց: «Թեք-և հեծելագործ», հանրային սեփականութեան պահպանման, կոլտնտեսութեան մերում սոցիալիստական հաշվառք կարգավորող, լրացուցիչ պարեմային ուսուրանք հայտարարող, բարձր բերքի հսկիչների խմբերը, յերիտարդակիցների խմբակները և այլն և այլն,—ահա թե ինչպիսի ուսանող կաղմակերպութեանն: առաջին հերթին, պիտի ստեղծվեն կոմյերիտական բջիջների շուրջը, վորովհետեւ նրանք ուղղված են յուծելու ամենասուր խնդիրները, վորոնց վրա կարող ե ստուգվել այդ յերիտասարդութեան մարտունակութեանը: Այդ խմբակների լավագույն, բազմիցս ստուգված, իրենց աշխատանքում կոմյերիտիտութեան հետ սերտորեն շաղկապված մասնակիցները կդառնան միութեան անման ամենամերձավոր ուղեկիր: Յեւ այն ժամանակ մենք կգիտեմանք, վոր մեզ մոտ եմ յեկել պայքարի դարձ տնցած մարդիկ, վոր պայքարում մենք մեզ հետ կունենանք իսկական կոմյերիտականների:

VI

Մի ամբողջ շարք կաղմակերպութեաննեում, հատկապէս գյուղական շրջաններում, նրանց ղեկավարութեան մեջ կա կուլտուր-

տեսութեան համար մղվող դասակարգային պայքարի կատարվող
պրոպեաների անհասկացողութիւնն: Ավելին. կոմյերիտական կազ-
մակերպութիւնները ղեկավարութեան մեջ, մինչև անգամ յերկ-
րային կոմիտեներում, բացահայտ ուղորդունիստական ինքնա-
հանդատացում կա: Կուսակցութեան ղլխավոր գլխը հասկանում են
ձեռնադրուհիներ, բանաձեռններ, իսկ թե դա ինչից ե կազմվում
ավելի կոնկրետ պայմաններում—ասենք Կուբանում—դրա վրա
դուրս չեն ցավացնում, հաճախ այդ չեն հասկանում:

Իրերը պետք ե կոչել իրենց անուններով, դրա համար ել մենք
պետք ե ասենք, վոր այդ իմֆախանգստացումը վոչ այլ իմչ ե,
յերբ վոչ ուղորդունիստական իմֆախանգստացում:

Վո՞րն ե այդ: Ընկ. Ստալինը XV համագումարում ասում եր մի
բացատրական յերևութի մասին, վորը կայանում ե Պեր մի շարք
ընկերների առանց հեռանկարների, առանց ասպեկտին նայելու
խաղաղ ու հանգիստ, ըստ հոսանքի լողալու ցանկութեան մեջ,
այնպես, վորպեսզի չորս բոլորքը տոնական ե հանդիսավոր տրա-
մադրութիւն զգացվի...»: Ահա հենց այդ տրամադրութիւնն ե
հայտարարվում մեր ակտիվի ե առանձին կազմակերպութիւնների
վորոչ ողակներում: Կուլակը, կարծիք, հիմնականում լիկվիդա-
ցիայի յե յենթարկված: Նշանակում ե, վոր դասակարգային թշնա-
մինները ջախջախված են ե մեր զարգացումն սկսում ե ընթանալ
խաղաղ պայմաններում, առանց պայքարի: Կարելի յե ասպեկտին
չնայել, վորովհետեւ ամեն ինչ պարզ ե.— հինգ տարուց հետո
անդասակարգ հասարակութիւն կունենանք, իսկ այսորիւ որվա-
նից մինչև անդասակարգ հասարակութիւնը կլողանք ըստ հո-
սանքի: Կարելի յե հանգիստ, անխռով, առանց շարժվելու աշխա-
տել: Ինչո՞ւ համար պղծուկ! Ինչո՞ւ համար բռնութիւն!

Այն հիմնական աղբյուրը, վորտեղից, վերջին հաշիւով, սկիզբ
ե առնում այս ուղորդունիստական իմֆախանգստացումը, թեեւ
բաղձաթիւ ընկերներ այդ չեն հասկանում, հանդիսանում ե սո-
ցիալիզմի մեջ խաղաղ ու սահուն ներանդու աջ ուղորդունիստա-
կան քեորիամ: Հաշտվել կուլակային տարբերի հետ ե գործնա-
կանում գործակցել նրանց—ահա քե ուր ե տանում այդ ուղոր-
տունիստական իմֆախանգստացումը:

Մենք վերեւում խոսեցինք դյուդական առանձին կոմյերիտա-
կանների դաւաճանութեան վիստի մասին, վորոնք ըստ նշութեան
դարձել են դասակարգային թշնամու ձայնատար խողովակը, խրա-
խուսում են հացի թալանը ե այլն. անվիճելի յե, վոր այդ

յերևույթները քայքայիչ ազդեցութիւն են դրծում նաև մեր կոմ-
յերիտական ղեկավար որդանների առանձին ողակների վրա: Վո-
րոշ ղեկավարներ համակերպում են այդ յերևույթներին, դադա-
րում են նրանցից վրդովվելուց, նրանց վրա արդեն ուշադրու-
թիւն չեն դարձնում, վերջապես, նրանց պարզապես չեն նկա-
տում:

Այդ ոպորտունիստական ինֆմալիստացումը մեր կոմիտե-
ներին ու կազմակերպութիւններին զինաքաղաւմ ե քշմամու ա-
ռաջ: Այդ ոպորտունիստական ինքնահանդատացումը դիմակաւոր-
վում ե նիստեր դումարելու իրարանցումով, բանաձևերով, յե-
լույթներով, ղեկլարացիաներով՝ փոխանակ բլթին կոնկրետ ու
ոպերատիվ ողնութիւն ցույց տալու կուլակային տարբերի դեմ
նրա մղած պայքարում, փոխանակ նրանց դեմ անմիջական պայ-
քար մղելու: Վտմանք ել ինչ-վոր բան անում են, թոնթորում են
և իրենց այնպես են ձևացնում, վոր իրր թե նրանք աշխատում են
և նույնիսկ՝ ղեկավարում: Փորձեցեք հետաքրքրիլ այդպիսի
ակտիւիստով և իմանալ, վոր նա ոպորտունիստ ե.—նա և ժողով
ե դնում բարեխղճորեն, նա և ճիշտ բանաձևեր ե դրում, նա և
միշտ «տեղին» յելույթներ ե ունենում.—նա յերևակայում ե, վոր
իրադրծում ե հարկավոր ղեկավարութիւնը... իսկ բլթըր ղե-
կավարելու համար ուղարկել մարտական ընկերոջ, վտռի հանել
բլթըր կուլակի դեմ պայքարելու համար, ապահովել բլթի բոլոր
ուժերի ճիշտ դասավորութիւնն ու մարիլղացիան—ահա հենց
այդ ոպերատիվ և ամենորոյա ողնութիւնը բլթին՝ հաճախ բա-
ցակայում ե շրջանային և յերկրային կազմակերպութիւնների
աշխատանքում: Հանդատացած ղեկավարներից բլթի մասին հոդ-
տանելու հոտ անդամ չի դալիս: Ալ կերպ նա չեր լինի «ինքնա-
հանդատացած», ինքնաբաւարար մարդ: Այլ կերպ նա վերջաց-
րած կլիներ անպտուղ նիստերի հետ, կդադարեր անբովանդակ
բանաձևեր դրելուց և առանձնասենյակում նստելու փոխարեն
կղնար մասսաների մոտ՝ նրանց պայքարը ղեկավարելու համար:

Վորոշ ղեկավար ընկերներ, դրանց թիւում նաև շատ հայտնի-
ներ, հաճախ աշխատում են առանց կրակի, առանց կրքոտու-
թյան, առանց վողեւորության, աշխատում են ձևականորեն, աշ-
խատում են վորպես աստիճանավորներ: Յեթե հարց ե ծագում—
ասում են՝ հարկավոր ե խորհրդակցութիւն դումարելը: Յեթե
խորհրդակցութիւնը դումարված ե—հարկավոր ե «բանաձև ըն-
դունելը»: Բանաձև ընդունված ե—հարկավոր ե «հանձնաժողով

տանդանայդ խմբադրելու համար: Ահա թե ի՞նչպիսի պրակտիկայ
յե սահմանվել վորոշ տեղերում: Կուսակցության ղեխավոր գծի
մասին բանաձև կգրի, կժամկվի այդ բանաձևով, կփաթաթվի նրա
մեջ, ինչպես թանձր վերմակի մեջ և անհոգ կջնանա իրեն համար:

Մենք, կոմունիստական յերիտասարդությունս, պետք է կա-
տեղորիկ կերպով մերժենք այդ ոպորտունիստական ինջնանա-
կրտացումը: Նա, ով այդպես է աշխատում, գործնականում ոգ-
նում է մեր քշմամբներին:

Բայլևհիկն իրեն ի՞նչպես է պահում պայքարում: Բայլևհիկը
կկանգնի ամենամարտական կետում, արիության, ինջնազոհու-
թյան որինակ ցույց կտա և մասսաներին կտանի իր հետեից:
Իսկ կոգ՝ յերիտմիության միջից վորոշ «աղամարդիկ» ինչո՞վ կա-
րող են հպարտանալ:—Դրած բանաձևերի թվով ու չափով, ար-
տասանած ճառերի թվով և յերկարությամբ: Մի՞թե դա մաս-
սաների բայլևհիկյան ղեկավարությունն է: Այդպես կարող է դե-
կավարել գրասենեկային աշխատողը, աստիճանավորը, առանց
կամքի, առանց թափի, առանց կրքի մարդը, մարդ, վորը մեր
շինարարությունն իր սրտին մոտ չի՝ ընդունում:

Այդ ինքնաբավականությունը, անհոգությունը և հաջողու-
թյունների դափնիների վրա հանգիստ քննալը չի սազում յերի-
տասարդ բայլևհիկին:

Ամենուրեք հաղթել թշնամուն, հաղթահարել արգելքները,
ջարդել խոչընդոտները, տապալել դժվարությունները, վորոնք
պատահում են մեր ճանապարհի վրա, զոնալ հոսանքի դեմ, յերբ
այդ են պահանջում պայմանները, յերբ այդ են պահանջում կու-
սակցության շահերը (Ստալին): Դրա վրա կոփել կամքը, դաս-
տիարակել ինքն իրեն, իրենից բայլևհիկ, մասսաների իսկական
ղեկավար կռել և չլինել աստիճանավոր, չլինել գրասենեկային
աշխատող, չլինել այնպիսի մարդ, վորի իշեալը սարճավորված
կարինտն է, վորորի բանաձևը և պերճախոս ճառը:

Անկրթեշտ է անաղոփ կերպով պայքարել մեր ակտիվի շրջա-
նում գոյություն ունեցող մեամ տարբերի դեմ: Առանց այդպիսի
«տիպերի» դեմ պայքարելու՝ կոմյերիտական մասսաների բայլ-
ևհիկյան ղեկավարություն չի կարող լինել: Դրա մասին է վկայում
պրակտիկան: ՀամԼԿԵՄ Բառամանի շրջկոմից (Մասկվա) Լարի-
նին ուղարկեցին Կուբան վորպես շրջկոմի քարտուղար: Այստեղ
նա բաժին եր ղեկավարում, իսկ գյուղում չդիմացավ, փախավ:
Ի՞նչ է ասում դա: Այն մասին, վոր լուրջ ստուգմամ ժամանակ

ազդեցություններից վաչ բառերը կդիմադրեմ իրենց պատումը: Վաչ բառերը դուրս կգամ լավ բայելիկ, բայելիկյամ ղեկավար:

Մեր ղեկավար ազդեցիկ շրջանում կան առանձին քաղաքական-հասարակական թուղթերով մարդիկ, այսպես ասած «վեգետարյաններ» քաղաքականության մեջ, վերոնց խոստովում են պայքարի սուր միջոցներից: Նրանք բացահայտորեն անընդունակ են կազմակերպելու կուլակային տարրերի ընդդիմադրության ջանքերում, նրանք հեռու չեն ուղղորդում իրենց բանակը դրոյվելուց:

Մեր ղեկավար ազդեցիկ շրջանում մարդիկ կան, վերոնք «հանգստություն» դարձրել են իրենց իդեալը: Նրանց թիվի տակ դուրծ տապալվում է, հացը դողանում են կոլտնտեսական պահեստից կոմյունիստականները հացամթերման դեմ են դուրս գալիս, իսկ նրանք վոչինչ չեն նախաձեռնում, — նրանք հանգիստ են ու սառնարյուն: Ի՞նչ ասենք նրանց մասին: Նրանց «կայունություն» տակ անտարբերություն կա, նրանց հանգստություն տակ՝ ձևականություն, նրանք իրենց սրտի մոտ չեն ընդունում մեր պայքարը, չեն ապրում նրանով: Այդ «հանգիստ դեմքով» մարդկանց հարկավոր է անմիջապես, բոլոր չկորցնելով, հեռացնել ղեկավար աշխատանքից, վերադառնալ մեր դուրծի համար անհարապատների:

Մեր ղեկավար ազդեցիկ շրջանում շատ աղնիվ աշխատողներ են պատահում, վերոնք «առանց ձեռնիքը ծալելու ազնվորեն թիալարում են, հոսանքին հանձնվելով հանգիստ լողում են, իսկ հոսանքն ուր է տանում նրանց, վոչ միայն չեն իմանում, այլ նույնիսկ չեն ցանկանում իմանալ» (Ստալին): Այդ ընկերների թերությունը, նրանց խոցելի տեղն այն է, վաղ նրանք աշխատում են չմտածելով: Առանց ինքն իր վրա աշխատելու, առանց պրոլետարիատի կուլակցության պատմության ու քաղաքականության ուսումնասիրության հիման վրա հեղափոխական թերության յուրացնելու և դասակարգային պայքարի ղեկավարման արվեստին տիրապետելու, առանց մեր իրականության մեջ, մեր պայքարում ձևակերպվող պրոցեսներն ուղղորդող ուսումնասիրելու և ըմբռնելու — առանց դրանց չի կարելի ղեկավարել:

Մեզ մոտ ընդհանրապես տկտիվ վատ մարտունակ չէ: Սակայն «ընդհանրապես» բավական չէ: Մարտական կազմակերպության համար ամենուրեք մարտական ղեկավարներ են հարկավոր, հասարակական աշխատի ղեկավարներ այժմ հարկավոր են գյուղում:

Ոսյարժումիստական իմֆանհանգստացումը, իմիջի ալոգ, հայտարարված և պրաիտարական կազմակերպութունների միանգամայն անքավարար ուշադրության մեջ գլուղի վերաբերմամբ: Հարկավոր և յուրաքանչյուր ակտիվիստ-կոմյերիտականի, յերիտասարդ բանվորի պատվաստել մեր ապրած իրողությունների հասակ ըմբռնումը, այն բանի ըմբռնողությունը, վոր տվյալ հասպում մեր ամենակարևորագույն խնդիրներից մեկը կոլտնտեսության մեջ բալլելիկյան ազդեցության համար մղվող պայքարն է: Դրա համար ել պրաիտարական կոմյերիտական/ կազմակերպությունները պետք և յերեսը դարձնեն դեպի գլուղական կոմյերիտմիությունը: Գլուղին պետք և տալ լավագույն, իրապես ստուգված կադրեր: Ինչի՞ նման է, յեթե Բորժինսկու շրջան (Արևելյան Սիբիր) ուղարկված բոլոր քարտուղարներից մեկ մեկը չի մնացել: Կամ յեթե Միլին Ասիայում ուղարկված 15 շրջկոմի քարտուղարներից մնացել են միայն 9-ը: Մասկվայի, Լենինգրադի և ԽՍՀՄ մյուս առաջավոր շրջանների մարզկոմները քիչ են ոգնում դուրսը: Նրանց կողմից միանգամայն անթույլատրելի վերաբերմունք կա դեպի գլուղի համար կադրեր ընտրելու գործը: Հետագայում գլուղը մարդ ուղարկելը շրջկոմների քարտուղարների կողմից պիտի կատարվի մեկ թե հարցաթերթերով, այլ յուրաքանչյուր ուղարկվողի հետ անձնական ծանոթացման հիման վրա: Կոմյերիտական ակտիվիստի՞մ գլուղում դեկավար աշխատամքի ուղարկելը՝ դա նրա քաղաքական հատկանիշների ամենագատվարքը գնահատականն է:

Կոմյերիտմիության գլուղական շրջկոմի քարտուղարը մնալիան դեմք է. նրանով պետք և շատ ավելի դրադվել, քան այդ արվել և մինչև այժմ: Միլին Վսլգայի 68 շրջաններում մի տարվա ընթացքում յերկու անգամ փոխվել են 57 քարտուղար: Յերկրային կոմիտեները թույլ են հրահանգել գլուղշրջկոմների քարտուղարներին դործնական հարցերի մասին, չեն պատասխանել նրանց նամակներին, հաճախ շրջկոմի քարտուղարին դեմքով չեն ճանաչել: Յերկրային, մարդային կոմիտեները պետք և ընդհուպ դրադվեն շրջանային աշխատանքով, դաստրոյուրություն չանեն շրջաններում ու բլիշներում, այլ նրանց կոնկրետ ոգնություն ցույց տան: Իսկ համարյա միշտ բանն այնպես և լինում, վոր մարդիկ արձանագրում են թերությունները, հաղորդում են իրենց ապավորությունները, զեկուցում են համապատասխան գծով, իսկ դրությունն անփութիս և մնում: Այդ ընկերը դնում և դործարան, վե-

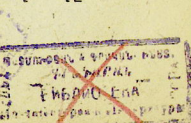
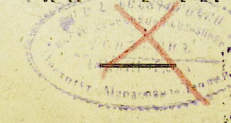
լաղաւնում ե ու ասում .— «Կացարանները կեղտոտ են, ճաշարանում հերթեր կան, ճաշը վատ են: Կոմիտեն ջննարկում ե, իսկ հետո մոռանում ե թե՛ բանաձևի մասին և թե՛ բջիջի մասին: Իսկ կացարանն առաջվա նման կեղտոտ ե, ճաշարանում առաջվա նման հերթ կա և ճաշն ել առաջվա նման վատ ե:

Մեծ—լուսանկարիչներ, ռեպորտաժներ չեմք, այդ քառիքացասկամ իմաստով: Մենք իշխանութեան գլխին կանգնած մարդիկ ենք, դեկավարելու գործում կուսակցութեան ոգնող մարդիկ ենք. իսկ այն մարդը, վորը կանգնած ե իշխանութեան գլխին և ոգնում ե դեկավարելու, պետք ե վոչ միայն յերևութիւնները նկատի, փաստեր և անկեղծոտներ հալածի պրակտիկայից, այլ գլխավորը—վերացնի նկատված թերութեւնները: Պետք ե պատերազմ հայտարարել անպատասխանատու հետապնդողներին, դատարոլորներին: Այն ակտիվիստին, վորը բլիշը գնալով վոչ մի բանով չի ոգնել նրան, հարկավոր ե անհապաղ աշխատանքից հանել: Դա ակտիվիստ չե, այլ շահակրատ:

ՀամԼԿՅԵՄ—ի առաջ կանգնած խնդիրները կատարելու համար հարկավոր ե վերջ տալ ամեն տեսակ ապամոգնիացման, այն բոլորին, ինչն իջեցնում ե նրա մարտական պատրաստութեւնը ներկա և առաջիկա մարտերում: Զախրախել ոգորտումիստական իմքնաճանաչողութեւնը, կադմակերպական-մասնայական, քաղաքական աշխատանքով ընդգրկել յուրաքանչյուր կոմյերիտականի, ել ալիւի մեծ չափով ծաւալել դադարարական-հարձակողական պայքարը կուլակային և մանր-բուրժուական, ոպորտունիստական ադդեցութեւնները դեմ:

ԽՍՀՄ բանվոր դասակարգը մեծագույն հաղթանակներ ե տարել առաջին հնգամյակը չորս տարում կատարելով: Մեր առաջ ծաւալվում են սոցիալիզմի շինարարութեան նորանոր հոյակապ խնդիրները յերկրորդ հնգամյակում: Մենք պետք ե մեր շարքերը մարտական պատրաստութեան մեջ դնենք և Համ Կ(բ)՝ Կենտկոմի ղեկավարութեամբ, գլխավորութեամբ ընկ. Ստալինի, առաջ շարժվենք, մեր հետեւից տանելով աշխատավոր յերիտասարդութեանը գեպի սոցիալիստական անդառակարդ հասարակութեան համար մեր մղած պայքարի ամենամտանգավոր ճակատները:

30p.

ՅԻՇՄԳՅ Կոստրե լեկտուրի վաթիսին

4-75

Կոնգրեսի օրացույցի ինդիքների մասին

Ե. Կոստրյակով 1933.
40 էջ. 23սլ. 7000 օր. 50կ.

2054
ԳՐԵԸ ԵՐ ԿՈՂ.

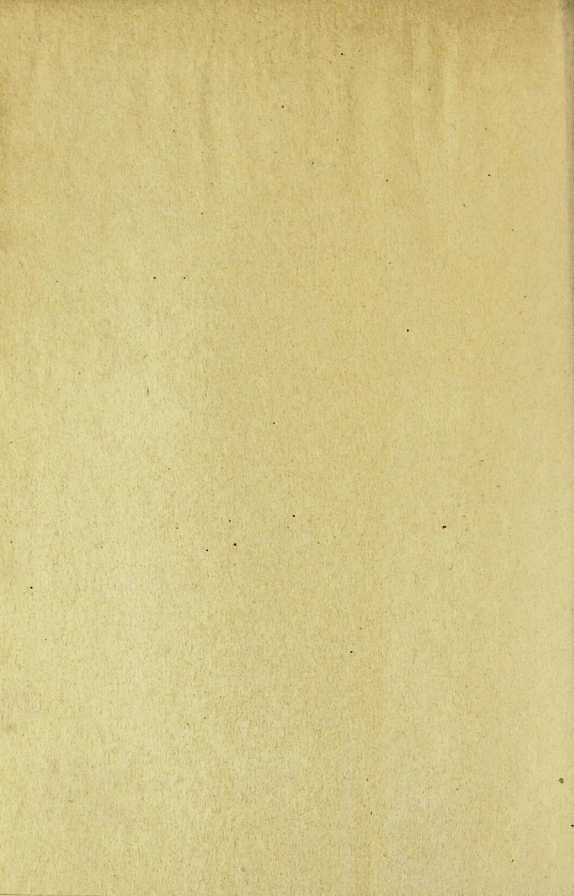
ՅԽՏՈՅ

շ-շ5

ՄԵԿ
օրինակ

А. КОСАРЕВ
О задачах комсомола
Партиздат 1938 Эривань

ԳԱՆ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0018900

A 8219

sky
opportunity